

MERCAT DE TREBALL, FORMACIÓ I OCUPACIÓ

UNED, CENTRE ASSOCIAT DÉNIA
Abril 2016

DIAGNÒSTIC I ANÀLISI DEL SISTEMA SOCIOLABORAL TERRITORIAL DE DÉNIA

FASE I

Director
Codirecció
Investigadora principal

Jaume Tortosa
Raquel Martí
Marta Yáñez

AGRAÏMENTS

Enquestadores i Suport a la investigació: **Anaïs Palop Camarasa**
Mariana d'Albano

creama+

jovempa

CEDMA

Servef
Servici Valencià
d'Ocupació i Formació

©UNED Centre Associat Dénia, Abril 2016
Pza Jaume I, s/n, 03700 Dénia
Tel.: 96 578 17 54
web: www.uneddenia

TAULA DE CONTINGUTS

RESUMEN EXECUTIU	7
1.INTRODUCCIÓ	8
2.OBJECTIUS	9
3.MATERIAL I MÈTODES.....	10
4.PARÀMETRES DESCRIPTIUS DEL TREBALL DE CAMP	11
5.RESULTATS	13
I. OCUPACIÓ	13
a) Estructura poblacional i evolució.....	13
b) Anàlisi Sociolaboral del municipi	15
c) Anàlisi Empleabilitat.....	18
II. FORMACIÓ	23
a) Tipus de formació	23
b) Accesibilitat.....	35
III. CARACTERITZACIÓ TEIXIT EMPRESARIAL	39
c) Subcontractació d'activitats.....	43
d) Caracterització de personal laboral.....	44
e) Actualització Tecnològica	45
f) Qualificació professional dels/les treballadors/es	46
g) Accés a perfils de treballadors/es.....	48
6.PERSPECTIVES D'OCUPACIÓ I FORMACIÓ DISPONIBLES.....	52
7.CONCLUSIONS.....	56
8.FUTURES LÍNIES D'INVESTIGACIÓ	60
BIBLIOGRAFIA.....	61
ANNEX A.....	66
ANNEX B.....	67

ÍNDEX DE TAULES I GRÀFICS

Taula 1. Fitxa tècnica de l'estudi.....	11
Taula 2. Variables a avaluar en l'experimentació	12
Taula 3. Estructura poblacional segons edat (grans grups)	13
Taula 4. Població de Dénia. Espanyols/es i Estrangers/es.....	14
Taula 5. Estructura poblacional segons nivell d'estudis	15
Taula 6. Evolució nivell d'estudis entre la població	16
Taula 7. Empreses municipals per sector d'activitat	16
Taula 8. Activitats sector serveis.....	17
Taula 9. Demandants d'ocupació segons edat i sexe	18
Taula 10. Desocupació i contractació registrada per sectors d'activitat	19
Taula 11. Ocupats/des per tipus d'ocupació	20
Taula 12. Demandants desocupats/des segons grup d'ocupació.....	21
Taula 13. Contractes segons tipus d'ocupació.....	21
Taula 14. Ocupacions més comuns per sexes.....	22
Taula 15. Oferta formativa per sectors i tipologia disponible	24
Taula 16. Demanda formativa en 2015. Dénia	28
Taula 17. Indicadors oferta formativa	30
Taula 18. Oferta formativa en un radi de 30 km de Dénia	37
Taula 19. Pes dels sectors econòmics al municipi.	40
Taula 20. Estacionalitat laboral per sectors.....	42
Taula 21. Contractes segons tipus contracte.....	45
Taula 22. Relació entre oferta formativa i demandes d'ocupació.....	53
Taula 23. Ofertes d'ocupació per Dénia en buscadors principals.....	56
Gràfic 1. Piràmide de població de Dénia. 2015.	13
Gràfic 2. Població Dénia segons continent de procedència	15
Gràfic 3. Oferta Formació professional en Activitats Físiques i Esportives.	31
Gràfic 4. Oferta Formació professional en Administració.	31
Gràfic 5. Oferta Formació professional en Hostaleria a Dénia.	32
Gràfic 6. Oferta Formació professional en Electricitat. Dénia.	33
Gràfic 7. Oferta formativa Manteniment de vehicles. Dénia.	33
Gràfic 8. Oferta i demanda de FP per La Marina Alta i Oliva	34
Gràfic 9. Evolució alumnat real de Postgraus universitaris	35
Gràfic 10. Evolució alumnat real de Graus en el municipi segons sexe.	35
Gràfic 11. Nivell territorial d'activitat de les empreses del municipi.	39
Gràfic 12. Antiguitat empreses de Dénia.....	39
Gràfic 13. Nombre de treballadors/es per empresa.....	40
Gràfic 14. Estacions amb més treball.....	41
Gràfic 15. Augment de plantilla en èpoques de més treball.	42
Gràfic 16. Principals motius que promouen l'augment de plantilla	43
Gràfic 17. Proporció de dones i homes a les empreses.....	44
Gràfic 18. Equipament tecnològic empreses.	46
Gràfic 19. Idiomes segons importància per l'accés a l'ocupació.	47
Gràfic 20. Aptituds i capacitats millor valorades per accedir a l'ocupació.....	47
Gràfic 21. Dificultat a l'hora de trobar treballadors/es.	48
Gràfic 22. Mitjos d'accés a candidats/es per cobrir llocs de treball.....	49

Gràfic 23. Motius per realitzar d activitats formatives por part de les empreses.....	49
Gràfic 24. Procediments per desenvolupar activitats de formació.	50
Gràfic 25. Nivell d'estudis amb millors expectatives de contractacions	51

RESUM EXECUTIU

Este document arreplega una anàlisi del mercat de treball, formació i ocupació del municipi de Dénia. La informació arreplegada dóna resposta als objectius plantejats per a la primera fase d'un projecte més ampli a través del qual s'ha dut a terme un diagnòstic basat en els tres eixos involucrats: l'ocupació, la formació i el teixit empresarial.

En esta primera fase s'ha realitzat una anàlisi de cada un dels àmbits esmentats anteriorment (ocupació, formació i empresa) i amb els resultats obtinguts en cada un d'ells s'ha elaborat un diagnòstic sobre les seues característiques, i identificació de fortaleces i debilitats per millorar el seu rendiment.

A través del mateix s'ha pogut obtenir una aproximació a la realitat municipal de Dénia en relació a l'ocupació i l'oferta formativa orientada a l'ocupació disponible en el municipi i la comarca, per dotar de treballadors/es qualificats a les empreses del municipi.

Primer s'ha realitzat un estudi de l'estructura poblacional del municipi. Posteriorment s'ha identificat tota la formació orientada a l'ocupació disponible per a la població de Dénia, ja siga dins del municipi i/o la comarca de la Marina Alta i Oliva, tant d'oferta com de demanda, agrupant-les per famílies professionals per a una fàcil classificació a l'hora d'identificar els sectors productius a què satisfà amb qualificació professional.

Finalment s'ha realitzat una descripció del teixit empresarial del municipi per detectar fortaleces, barreres i necessitats no cobertes de qualificació professional. Primer s'ha analitzat l'estructura poblacional del municipi quant a edat, sexe, nivell de formació i dades sobre ocupació que permeteren conèixer el grau d'ocupabilitat de la població i estat de la qüestió (taxes d'ocupabilitat, desocupació, evolució, etc.).

Finalment s'ha realitzat una caracterització del teixit empresarial del municipi per detectar fortaleces, barreres i necessitats no cobertes de qualificació professional.

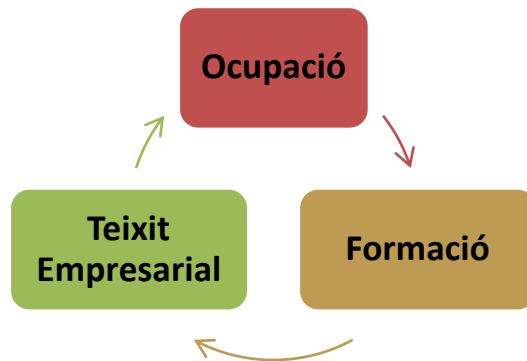
Una vegada compilada tota esta informació s'inclou una descripció sobre el grau de coordinació entre l'ocupació, la formació i les necessitats de qualificació professional de les empreses del municipi.

La coordinació entre formació i ocupació no està actualitzada en el municipi, i a pesar que la formació professional orientada a l'ocupació en el municipi i àrees d'influència comarcal cobrix una part de les demandes de qualificació, hi ha una demanda no coberta i una falta de coordinació entre estes dimensions.

1. INTRODUCCIÓ

Este informe arreplega un diagnòstic sociolaboral del municipi de Dènia a partir de les dades sobre ocupació, formació i empreses recollides amb l'objectiu de caracteritzar el mercat de treball local. Es preveu que la informació obtinguda permeta establir accions i mesures sostenibles, així com línies estratègiques encaminades a cobrir les necessitats reals per assegurar el desenrotllament econòmic i millora de l'ocupabilitat en la població basant-se en dades reals i actualitzats.

L'objectiu principal d'este estudi és identificar el grau **de coordinació** existent entre els **tres eixos sociolaborals** del municipi per la seua interrelació i la seua **capacitat de desenrotllament social i econòmic**:

Partint de les fonts secundàries s'ha realitzat una anàlisi quantitativa de dades sobre ocupació provinents d'organismes com SEPE, TGSS, INE, IVE, entre altres.

En segon lloc l'estudi inclou una anàlisi quantitativa-qualitativa de la formació orientada a l'ocupació disponible en el municipi, per comprovar com esta satisfà la demanda de qualificació professional per part de les empreses i detectar el grau de complementarietat entre ambdós.

Finalment, s'ha realitzat una identificació del teixit empresarial del municipi de Dènia a partir d'un estudi de camp per mitjà d'enquestes tipus, arreplegant dades primàries, per complementar les dades de fonts secundàries amb les dades obtingudes de forma directa i els extrets de l'anàlisi qualitativa.

Per a tot això s'ha comptat amb fonts de dades oficials disponibles en internet a més de sol·licitar informació de forma directa a altres entitats locals, comarcals i autonòmiques perquè facilitaren dades actualitzats i directes.

2. OBJECTIUS

L'objectiu principal d'este estudi és:

- Identificar el Grau **de coordinació existent entre els tres eixos sociolaborals del municipi.**

L'esmentat objectiu es pot contextualitzar en els següents objectius específics:

- Analitzar la situació laboral del municipi en termes de contractació, ocupabilitat i desocupació per sectors econòmics
  - Taxa d'activitat
  - Taxa d'ocupació
  - Taxa de desocupació
  - Nivell formatiu de la població
  - Tipus d'ocupació
  - Pes sectors econòmics
- Identificar l'oferta formativa del municipi i àrees contigües que resulten accessibles per a la població
  - Oferta formativa classificades per tipologia
    - Reglada i no reglada
    - Oferta i demanda
    - Famílies professionals
  - Centres de formació comarcals
    - Distància fins a Dénia
    - Accessibilitat
- Caracteritzar el teixit empresarial del municipi
  - Grandària empreses
  - Sectors econòmics
  - Activitats principals i secundàries
  - Estacionalitat
  - Oferta i demanda de mà d'obra
  - Carències de mà d'obra
  - Perfils demandats
  - Perspectives futures

3. MATERIAL I MÈTODES

El present apartat detalla el plantejament metodològic i els resultats obtinguts en esta investigació, destacant la informació demanada per mitjà de la participació informadora clau.

La metodologia empleada en este estudi ha utilitzat tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives, seleccionades per la seua adequació a la naturalesa de l'estudi. Els objectius metodològics són:

1. **Objectivitat**
2. **Confiança**
3. **Validesa**
4. **Aplicació**

S'ha procedit a una revisió de la literatura per entendre en el seu conjunt els fenòmens que preteníem estudiar, així com per enfocar la perspectiva amb què desenrotllar les diferents tècniques a partir del problema que ens vam proposar estudiar, d'esta manera, fixem **què, de quina manera, quan i l'on**.

El punt de treball inicial va ser determinar si la formació del municipi de Dénia era prou per a les característiques del mateix, així com la seua rellevància comarcal. El grup de discussió es va reunir diverses vegades i es va determinar que l'enquesta era el mètode qualitatiu ideal. Es va determinar que les tècniques qualitatives aplicades serien els grups focals i l'anàlisi de la literatura. L'estudi es va dividir en dos fases. Este informe ocupa la primera d'elles.

L'ENQUESTA ha sigut la tècnica seleccionada per caracteritzar el teixit empresarial del municipi de Dénia identificant la tipologia d'empreses per sectors, volum de negoci, principals activitats i perfils formatius.

L'ARREPLEGA DE DADES DE FONTS SECUNDÀRIES ha sigut la tècnica utilitzada per demanar la informació necessària per descriure la situació laboral del municipi en termes de contractació, ocupabilitat i desocupació per sectors econòmics.

LES TÈCNiques QUALITATIVES utilitzades han sigut el grup focal, per l'anàlisi dels resultats més significatius de l'enquesta, l'agenda de les enquestadores i el tractament de les fonts bibliogràfiques disponibles per mitjà del programa ATLAS-ti. Els grups de discussió van servir per confeccionar les preguntes que s'havien d'integrar en el qüestionari. Estos grups es van realitzar entre els anys 2013-2014. També es va realitzar un grup focal amb enquestadors/es a fi de comprendre les dades qualitatives i les implicacions i inferències que podien estar ocultes en les dades, així com per aprofundir en nivells de comprensió.

A més, l'ús de l'ATLAS-ti ha estat important en la segona revisió de la literatura per delimitar l'anàlisi associativa-conceptual.

En l'Annex A s'inclou informació detallada sobre la tècnica i ferramentada empleada (definició de la mateixa i ferramentada qüestionari).

4. PARÀMETRES DESCRIPTIUS DEL TREBALL DE CAMP

En primer lloc a mode resum, es presenta la fitxa tècnica de l'estudi realitzat:

Taula 1. Fitxa tècnica de l'estudi

FITXA TÈCNICA	
Univers	Empreses del municipi de Dénia, establiments ad hoc i amb cita prèvia . N= 3989; n= 250 (p=0'5; e=5%; Nivell confiança= 95%)
Mostra	219 usuaris vàlids sent el 60% empreses del sector Serveis, 28% d'hostaleria i restauració, 5% sector de la construcció, 4% industrial, 2'5% pertanyents al sector agrícola, i 1'5% d'empreses del sector naval

$$n = \frac{N * Z_{\alpha}^2 * p * q}{d^2 * (N - 1) + Z_{\alpha}^2 * p * q}$$

Tipus de mostreig/ Fòrmula	Mostreig aleatori simple
Tipus d'estudi	Es va aplicar un qüestionari a través de la plataforma SURVEYMONKEY; i es van registrar les dades de manera automàtic per mitjà de tablets BQ. Els qüestionaris es van administrar per personal de la UNED de Dénia en l'establiment o en llocs determinats en cas de cita prèvia; per un altre costat el qüestionari es podia autoadministrar pel propi participant quan decidia fer-ho en un altre moment i facilitava la seva adreça electrònica per a l'enviament de l'enllaç al qüestionari per al seu compliment.
Data	Del 07 de gener al 29 de febrer de 2016
Duració	15- 20 minuts aprox.
Horari de camp	L'horari de realització d'enquestes es va establir basant-se en els horaris més adequats per als usuaris de la mostra; als matins entre les 10 i les 14; i vesprades de 17 a 19 hores.
Lloc de recollida d'informació	<p>Per cobrir la totalitat d'empreses del municipi i tindre en compte les condicions de localització que afecten els negocis; es va segmentar el pla de la localitat establint diferents zones que havien de ser cobertes:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nucli antic i Centre ciutat -Zona parada d'Autobusos -Barri de Baix La Mar -Polígon Industrial -Avinguda Miguel Hernández -Port Esportiu -Les Rotes -Les Marines -Els Poblets -La Xara -Jesús Pobre
Tractament de dades	Anàlisi descriptiva de la informació recopilada Inferència estadística

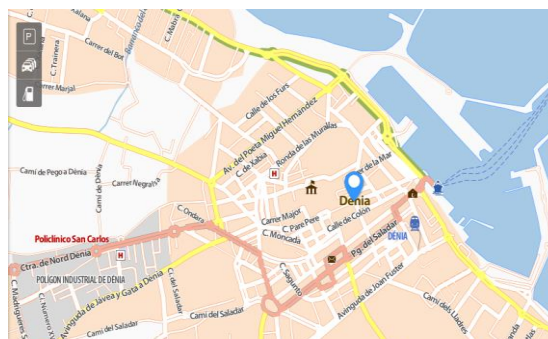

Figura 1. Mapa del municipi

En primer lloc, en la Taula 2 es mostren les **variables i conceptes generals a avaluar en l'enquesta**.

Taula 2. Variables a avaluar en l'experimentació

CARACTERITZACIÓ TEIXIT EMPRESARIAL LOCAL	
1	Grandària empresa
2	Municipi
3	Sector activitat
4	Activitat principal
5	Activitats secundàries
6	dades de facturació
7	Perfil d'empleats/des
8	Demanda ma d'obra
9	Formació per a l'exercici de tasques
10	Carències formatives empleats/des
11	Estacionalitat de l'activitat
12	Expectatives futures

5. RESULTATS

En este apartat es presenta una anàlisi sociolaboral del municipi de Dénia. Per a una millor comprensió de la situació es presenta a més una comparativa amb la comarca de la Marina Alta, a través del qual s'analitza el context formatiu i sociolaboral del municipi.

I. OCUPACIÓ

a) Estructura poblacional i la seua evolució

Taula 3. Estructura poblacional segons edat (grans grups)

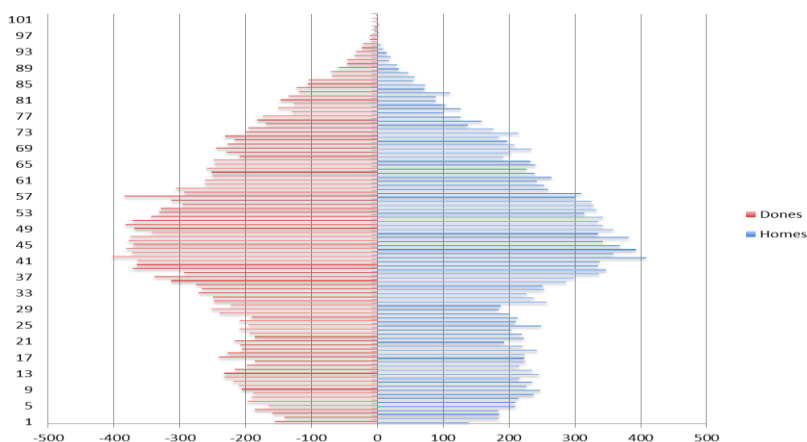
ESTRUCTURA POBLACIONAL PER EDAT		
Edat	N	%
<16	6545	15'87
De 16 a 24	3880	9'33%
De 25 a 44	11875	28'58%
De 45 a 64	12479	30'03%
>64	7521	18'10%

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Cens de població i habitatge 2011

Abans d'analitzar les dades d'ocupació és important conèixer el context sociodemogràfic del municipi per entendre'ls millor.

Dénia compta amb una població de **42301** (a 1 de gener de 2016), amb una distribució de 51% de dones i 49% d'homes. La seua població total (42301) suposa el **24% de la població de la comarca**. La seua estructura demogràfica en forma de pagoda es correspon amb la tendència nacional i dels països occidentals amb una predisposició clara cap a l'envelliment conseqüència dels baixos índexs de natalitat i un augment de la longevitat i esperança de vida.

Piràmide població Dénia. 2015

Gràfic 1. Piràmide de població de Dénia. 2015. Elaboració pròpia

Si s'observa la gràfica detingudament les edats entre els 35 i 60 anys són les més nombroses. La població menor de 35 anys és considerablement menor que la major de 35.

Es pot parlar d'una població **envellida** amb un Índex de Joventut (15,87%) inferior a l'Índex d'Envelliment (17,24%). Açò vol dir que quan les generacions més joves arriben a les edats intermèdies hauran de suportar una població inactiva laboralment (<16 i +65 anys + inactius) molt superior al nombre de població en edat de treballar el que planteja un panorama molt complex i encara per resoldre.

Per POBLACIÓ **INACTIVA** es considera aquelles persones alienes al mercat de treball, ja siga perquè no tenen edat de treballar (infància com jubilats/as), a més de pensionistes, ames de casa, incapacitats, estudiants i un altre/as que no tenen treball i tampoc ho estan buscant.

Es pot suposar que el municipi de Dénia, al tractar-se d'una zona costanera i molt turística, presenta una estructura poblacional dinàmica. Però la realitat no és així; si ens centrem en els índexs de joventut (15,87%) i infància (14,46%) es tracta de xifres semblants per a un període de 15 anys. A pesar del manteniment d'ambdós índexs, la tendència és a disminuir. En el cas de la població major la tendència és inversa encara que evoluciona a un ritme constant.

Per un altre costat s'ha de destacar que el **46,7% de la població és dependent**. Açò suposa la necessitat de crear Serveis d'atenció i atenció per a este col·lectiu majoritari. Més avant s'analitza la formació disponible a Dénia per atendre a este col·lectiu.

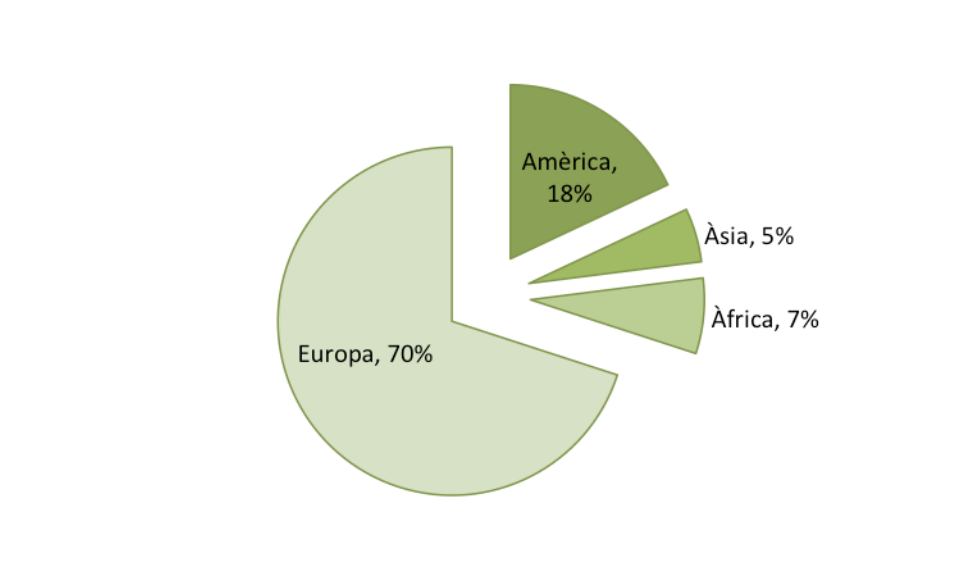
La població estrangera a Dénia és molt elevada encara que la tendència va en descens. El descens es relaciona, entre altres factors, amb la crisi econòmica que ha provocat el retorn d'immigrants en edat de treballar a altres llocs a la recerca d'ocupació. En la següent taula es pot observar l'evolució de població estrangera en el municipi:

Taula 4. Població de Dénia. Espanyols/es i Estrangers/es

Dénia	2001	2007	2009	2013	2014	2015
Població total	32332	42704	44464	44450	41672	41553
Població de nacionalitat estrangera	5009	12693	13799	12443	9426	9146
% població nacionalitat estrangera	15,49	29,72	31,3	28%	22,61%	22,01%

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Cens de Població i habitatge, 2011

Este municipi turístic atrau gran quantitat de visitants del nord Que venen atrets pel clima mediterrani de la zona. La població estrangera predominant és major de 60 anys, per la qual cosa fa envellir l'estructura del lloc; en este cas la relació entre immigració i rejuveniment de la població no es complix.

Gràfic 2. Població Dènia segons continent de procedència

*Font: Diputació d'Alacant. 2015. Elaboració pròpia.

b) Anàlisi Sociolaboral del municipi

La majoria de la població presenta un nivell d'estudis de segon grau, més de la mitat de la població té este nivell d'estudis enfront del 0'79% d'analfabets. Açò és un indicador molt positiu a l'hora de valorar la població del municipi i la comarca. En la taula 5 s'identifica un ampli *grup* de població semi qualificada. La proporció de persones amb estudis superiors és baixa, només el 19'86% de la població de Dènia té un nivell d'estudis de 3er grau, a pesar que compta amb un accés a ells en la pròpia ciutat.

Si analitzem les dades en funció del sexe, sense tindre en compte l'edat, els percentatges són molt semblants encara que la proporció d'homes sense estudis és menor que en el cas de les dones; i s'igualava conforme augmenta el grau del nivell d'estudis. No s'ha d'obviar en este sentit que la tendència d'aconseguir major nivell d'estudis s'igualava i que les xifres tan dispars en els nivells menys qualificats es referix, sobre tot, als grups de més edat. Entre els joves de hui en dia no hi ha diferència en funció del sexe al qual es referix al nivell d'estudis.

Si s'estructura la població segons nivell d'estudis, s'observa la distribució següent:

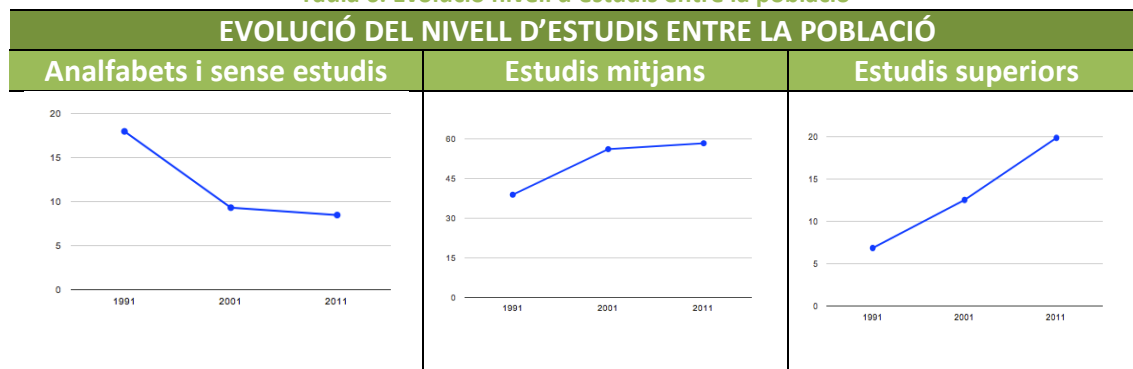
Taula 5. Estructura poblacional segons nivell d'estudis

ESTRUCTURA POBLACIONAL SEGONS NIVELL D' ESTUDIS	
Edat	%
Analfabets i sense estudis	3'47%
Estudis primaris	13'34%
Estudis mitjans	58'33%
Estudis superiors	19'86%

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Cens de població i habitatge 2011

Cal destacar que la proporció de persones amb nivell de formació mitjana i superior segueix una tendència ascendent mentre que la població amb estudis primaris i/o analfabets es reduïx considerablement:

Taula 6. Evolució nivell d'estudis entre la població

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Cens de població i habitatge 2011

El nivell d'estudis és un indicador determinant a l'hora d'incorporar-se al mercat de treball. La taxa d'activitat en funció del nivell d'estudis reafirma que a major nivell d'estudis, major és la taxa d'activitat i viceversa. Hi ha una evidència que l'absència de formació actua com a llast tant per romandre de manera activa en el mercat laboral com per a millorar, (BBVA,2015) de fet en l'informe mencionat s'estableix una clara relació empírica que, podríem resumir, com que a major nivell formatiu, major capacitat per poder trobar treball.

Esta informació sobre l'estructura poblacional del municipi permet una major comprensió de la situació laboral i les dades d'ocupació actuals per poder fer una anàlisi contextualitzada del mateix.

Una vegada analitzada l'estructura sociolaboral, des de la perspectiva de les característiques de la ciutadania, es descriu el teixit empresarial de Dénia com a part fonamental d'eixe entorn sociolaboral

Taula 7. Empreses municipals per sector d'activitat

EMPRESSES MUNICIPALS PER SECTOR D'ACTIVITAT		
	N	%
Indústria	134	3,38%
Construcció	645	16,25%
Comerç, transport i y hostaleria	1.403	35,35%
Altres serveis	1.787	45,02%

*Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Esta taula reflectix el pes de cada sector en el municipi. En ella es pot observar com l'economia local es basa fonamentalment en el sector Serveis i el turisme que, units, sumen més del 80% del teixit empresarial.

A continuació es presenta taula on es pot observar les distintes activitats incloses dins del sector Serveis:

:

Taula 8. Activitats sector serveis

ACTIVITATS SECTOR SERVEIS		
	2014	
	N	%
Informació i comunicacions	56	3,13%
Activitats financeres i d'assegurances	90	5,04%
Activitats immobiliàries	304	17,01%
Activitats professionals i tècniques	794	44,43%
Educació, sanitat i serveis socials	291	16,28%
Altres serveis personals	252	14,10%

*Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

En referència a la informació obtinguda en la taula anterior **no es pot identificar, entre les activitats professionals i tècniques, cap activitat relacionada amb el manteniment i protecció mediambiental. Hem de tindre en compte la importància de les mateixes en una economia basada en el turisme, com és el cas de Dènia.**

En el **SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ** ocorre el mateix que en el cas del sector Serveis. Es tracta d'un sector íntimament lligat al turisme, ja que es tracta d'una construcció **en 2es residències**. Dènia compta amb una tipologia de turisme residencial on els turistes s'allotgen en apartaments de platja principalment. Del total de places turístiques (14950), el **26% (3935)** de les places corresponen a hotels, hostals, pensions i càmpings, mentre que compta amb un **74% (11015)** de places en **APARTAMENTS TURÍSTICS**. D'esta dada es pot identificar clarament la **forma de pernoctació per excel·lència**.

Per un altre costat existixen **415 restaurants que ofereixen 16411 places** per a comensals.

En el que es referix al **SECTOR INDUSTRIAL** té una representació **mínima** en el municipi (3,38%).

Cal mencionar que per al cas de Dènia, les activitats incloses en el sector Serveis es veuen fortament condicionades pel turisme, que influïx intensament sobre el seu volum de treball. De tot el que exposa anteriorment es pot deduir que **EL TEIXIT EMPRESARIAL LOCAL DEPÉN DEL TURISME**.

En l'anàlisi realitzat en este primer apartat no s'inclou menció d'**ACTIVITATS MARÍTIMES**, ja que no s'han trobat dades desagregades per a les mateixes. Estes activitats estan incloses dins de les activitats del sector Serveis (veure taula 8). Per al cas de Dènia seria de gran importància analitzar les activitats marítimes de forma concreta ja que les **condicions geogràfiques i climàtiques que la caracteritzen**, a més

del seu posicionament com a ciutat turística, situen estes activitats com un element **de gran potencial econòmic i sector punter** per a la identificació i desenrotllament de **NOUS JACIMENTS D'OCUPACIÓ** de diferent naturalesa.

c) Anàlisi Empleabilitat

A continuació es presenten les principals taxes que descriuen la situació laboral del municipi (en data 31 Desembre de 2015).

Dènia compta amb una població en edat de treballar de 28234 persones; una població activa de 18662. D'esta població activa 13933 es troben ocupats/des i 4729 desocupats/des (INE), és a dir un 25,34% de la població (font: Expansió).

Previ a la seua anàlisi és important definir cada un dels termes empleats per evitar confusió:

La **TAXA D'OCUPACIÓ** es referix a la proporció de persones ocupades sobre el total de població en edat de treballar (de 16 a 65 anys)

La **TAXA D'ACTIVITAT** es referisca a la proporció de persones que estan en actiu (ocupats/des i desocupats/des que busquen treball activament) sobre el total de població en edat de treballar. La diferència entre ambdós és que la taxa d'activitat té en compte a la població desocupada i la taxa d'ocupació només a la que està treballant.

Finalment la **TAXA DE DESOCUPACIÓ** es referix a la proporció de població activa que es troba desocupada i busca activament ocupació a través de Serveis de busca d'ocupació.

Estes taxes descrites anteriorment ens permeten conèixer quina és la situació laboral de la població. Dènia compta amb les següents taxes a 1 de gener de 2016 (tinga's en compte que estes varien conforme augmenta i/o disminueix la desocupació i la contractació)

- Taxa d'Ocupació: 49,34%
- Taxa d'Activitat: 66,1%
- Taxa de Desocupació/Desocupació: 25,34% (gener 2016)

Les dones i els majors de 44 anys són els que majors taxes de desocupació suporten (52'38% per a les dones i 49'3% per al grup de més edat sobre el total).

Taula 9. Demandants d'ocupació segons edat i sexe

DEMANDANTS D'OCUPACIÓ SEGONS EDAT I SEXE							
		2015		2014		2013	
Menys de 25 anys	Homes	179	3,79%	192	3,82%	215	4,07%
	Dones	145	3,07%	162	3,23%	183	3,47%
De 25 a 44 anys	Homes	913	19,31%	1.039	20,68%	1.272	24,10%
	Dones	1.160	24,53%	1.283	25,54%	1.327	25,15%
Més de 44 anys	Homes	1.160	24,53%	1.221	24,31%	1.178	22,32%
	Dones	1.172	24,78%	1.126	22,42%	1.102	20,88%

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Cens de població i habitatge

S'analitza les dades d'ocupació per sectors econòmics, destaca el **SECTOR SERVEIS COM EL QUE MÉS ATURATS/DES AGLUTINA**; es tracta del **sector de major pes del municipi**, ja que en ell s'inclouen les activitats d'hostaleria i restauració.

Estes activitats presenten un alt **grau d'estacionalitat** amb taxes de desocupació molt elevades durant els mesos d'hivern i una reducció considerable durant el període estival. En taula número 10 es mostra les taxes de desocupació i contractació distribuïdes per sectors econòmics:

Taula 10. Desocupació i contractació registrada per sectors d'activitat

DESOCUPACIÓ I CONTRACTACIÓ REGISTRADA PER SECTORS D'ACTIVITAT 2015 (%)		
	DESOCUPACIÓ	CONTRACTACIÓ
Agricultura	1,92%	0,51%
Indústria	6,66%	5,53%
Construcció	15,65%	12,19%
Serveis	68,41%	81,76%
Sense activitat econòmica	7,35%	-

*Elaboració pròpia a partir de dades del SEPE

S'observa en la taula anterior que el **SECTOR INDUSTRIAL I AGRÍCOLA són la que menys desocupació registren**. Característicament el sector industrial manté una activitat **estable durant tot l'any** el que suposa ocupació de més qualitat en termes d'estabilitat.

Fet paregut ocorre amb el **SECTOR AGRÍCOLA**. Encara que el seu nivell de treball no és tan constant com el sector industrial, ja que depén **de les condicions climatològiques i mediambientals**, es tracta d'un sector més inestable en l'àmbit d'ocupació, ja que **no està tan condicionat per esdeveniments geopolítics com** és el cas del sector turístic i de Serveis del municipi.

La següent taula mostra les ocupacions disponibles en el municipi classificades per sector econòmic.

Taula 11. Ocupats/des per tipus d'ocupació

OCUPATS/DES PER TIPUS D'OCUPACIÓ		16-64	
Ocupació (a 1 dígit de la CNO11)	Activitat de l'establiment (Branca)	Núm.	% del total
1 – Directors/es i gerents	Indústria	165	1,14%
	Serveis	625	4,33%
2 – Tècnics/ques i professionals científics i intel·lectuals	Serveis	2350	16,29%
3 – Tècnics/ques; professionals de suport	Indústria	190	1,32%
	Construcció	175	1,21%
	Serveis	1020	7,07%
4 – Empleats/des comptables, administratius/ves i altres	Indústria	115	0,80%
	Construcció	160	1,11%
	Serveis	1630	11,30%
5 – Treballadors/es dels Serveis de restauració, personals, protecció i venedors	Indústria	135	0,94%
	Serveis	3520	24,39%
6 – Treballadors/es qualificats/des en el sector agrícola, ramader, forestal i pesquer	Agricultura, ramaderia i pesca	195	1,35%
	Serveis	315	2,18%
7 – Artesans/es i treballadors/es qualificats/des de les indústries manufactureres i la construcció (excepte operadors d'instal·lacions i maquinària)	Indústria	360	2,49%
	Construcció	955	6,62%
	Serveis	525	3,64%
8 – Operadors/es d'instal·lacions i maquinària, i muntadors	Serveis	470	3,26%
9 - Ocupacions elementals	Indústria	120	0,83%
	Construcció	160	1,11%
	Serveis	1245	8,63%

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Cens de població i habitatge 2011

És molt important relacionar les ocupacions amb les demandes. Hem d'assenyalar que el 78,45% de les professions més demandades són intensives en mà d'obra, tendència estable en els últims anys.

Taula 12. Demandants/es desocupats/des segons grup d'ocupació

DEMANDANTS/ES DESOCUPATS/DES SEGONS GRUP D'OCUPACIÓ						
	2015		2013		2011	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
1. Directors/es i gerents	26	0,55%	37	0,70%	28	0,58%
2. Tècnics/ques i professionals científics i intel·lectuals	220	4,65%	297	5,63%	227	4,71%
3. Tècnics/ques i professionals de suport	278	5,88%	311	5,9%	275	5,70%
4. Empleats/des comptables, administratius/ves i altres	495	10,47%	539	10,21%	499	10,36%
5. Treballadors/es de Serveis de restauració, personals, protecció i venedors	1.401	29,62%	1.423	26,97%	1.287	26,71%
6. Treballadors/es qualificats/des en el sector agrícola, ramader, forestal i pesquer	69	1,46%	88	1,66%	60	1,24%
7. Artesans/es i treballadors/es qualificats/des de les indústries manufactureres i la construcció	784	16,60%	972	1,84%	923	19,16%
8. Operadors/es d'instal·lacions i maquinària i muntadors	199	4,21%	248	4,7%	252	5,23%
9. Ocupacions elementals	1.256	26,56%	1.359	25,75%	1.267	26,3%
0. Ocupacions militars	1	0,021%	3	0,057%	0	0

*Elaboració pròpia a partir de dades del SEPE

Quant a les professions **més representatives** destaca la de **cambrer/as, peons agrícoles, dependents/as, personal de neteja, obrers i empleats/as administratius/as**. Es tracta de professions que no exigixen un nivell de formació superior però sí que una qualificació professional bàsica o mitja.

Taula 13. Contractes segons tipus d'ocupació

Ocupació	Núm. contractes	%
Cambrers/es assalariats/des	7744	19,14%
Peons agrícoles en hortes, hivernacles, vivers i jardins	4507	11,14%
Venedors/es en botigues i magatzems	3278	8,10%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments semblants	2605	6,44%
Ajudants de cuina	2466	6,10%
Cuiners/es assalariats/des	1638	4,05%
Obrers/es	1383	3,48%
Empleats/des administratius/ves amb tasques d'atenció al públic no classificats davall altres epígrafs	967	2,4%
Peons de la construcció d'edificis	792	1,96%
Peons de les indústries manufactureres	660	1,63%

*Elaboració pròpia a partir de dades SEPE

A més les professions més demandades presenten diferències entre sexes; sent la més demandada en el cas dels homes la de peó **agrícola** seguida molt de prop per la

de **cambrer**; i en el cas de les dones l'ocupació més freqüent és la de **cambrera** seguida per la de dependenta **en botiga**.

Taula 14. Ocupacions més comuns per sexes

HOMES		DONES	
Ocupació	%	Ocupació	%
Peons agrícoles en hortes, hivernacles, vivers i jardins	17,5	Cambreres assalariades	22,5
Cambrers assalariats	16,3	Venedores en botigues i magatzems	13,2
Obrers	5,9	Personal de neteja	11,8
Ajudants de cuina	5,1	Ajudants de cuina	7,1
Cuiners assalariats	4	Empleades administratives amb tasques d'atenció al públic	4,6
Venedors en botigues i magatzems	3,9	Peons agrícoles en hortes, hivernacles, vivers i jardins	3,92
Peons de la construcció d'edificis	3,7	Cuineres assalariades	3,7
Peons de les indústries manufactureres	2,5	Cuidadores de xiquets en centres educatius	1,91
Conductors assalariats de camions	1,7	Empleades administratives sense tasques d'atenció al públic	1,84
Personal de neteja	1,4	Empleades domèstiques	1,54

*Elaboració pròpia a partir de dades del SEPE

No es troben dades desagregades sobre l'ocupabilitat en activitats marítimes; estes estan integrades dins del sector industrial i de serveis pel que no es pot realitzar una caracterització adequada basant-se en les dades d'ocupació disponibles.

II. FORMACIÓ

A continuació es presenta una anàlisi de la formació orientada a l'ocupació disponible per a la població de Dénia. Per a això s'ha establert com a àmbit territorial d'influència tota la formació orientada a l'ocupació disponible en la Marina Alta.

A més d'analitzar l'oferta disponible, s'analitza l'accessibilitat a la formació oferta fora del municipi de Dénia, ja que condiona el seu aprofitament per part de la ciutadania.

La formació professional comprén el conjunt d'accions formatives que capaciten per a l'exercici qualificat de les diverses professions, l'accés a l'ocupació i la participació activa en la vida social, cultural i econòmica. Inclou les ensenyances pròpies de la formació professional inicial, les accions d'inserció i reinserció laboral dels treballadors i treballadores, així com les orientades a la formació contínua en les empreses, que permeten l'adquisició i actualització permanent de les competències professionals.

La formació per a l'Ocupació té la missió de formar i capacitar a les persones per al treball i actualitzar les seues competències i coneixements al llarg de la seua vida professional.

L'ensenyança Universitària completa el quadre de la formació. El municipi compta amb Universitat pròpia, UNED, que oferix un total de 27 de graus en diferents àmbits.

a) Tipus de formació

S'ha realitzat una recerca exhaustiva de tota la formació orientada a l'ocupació disponible en la Marina Alta, i s'ha classificat en tres grups en funció de les seues característiques:

- **Formació Professional (FP): conjunt** d'ensenyances que, dins del sistema educatiu, capaciten per a l'exercici qualificat de les distintes professions. En l'actualitat està composta per 146 títols oficials. En l'entorn tenim disponibles 16 titulacions de les 146.
- **Formació orientada a l'ocupació/ Especialització (FOE):** inclou cursos homologats d'especialització i/o formació professional dirigits a persones desocupades o que volen millorar la seua ocupabilitat. Existixen 3 tipus:
  - **Formació programada per les empreses per als/les seus/es treballadors/es;** de Demanda (No ha sigut objecte d'anàlisi en este estudi per ser en el si de l'empresa i tractar-se de formació orientada a la gent treballadora en actiu, encara que adjuntem descriptiu, Taula 15)
  - **Oferta formativa de les administracions competents per a treballadors/es ocupats/des.**

- **Oferta formativa de les administracions competents per a treballadors/es ocupats/des i desocupats/des**, que inclou programes de formació sectorials i transversals, de qualificació i reconeixement professional, programes de formació dirigits a cobrir les necessitats detectades pels Serveis públics d'ocupació, els programes específics de formació i els programes formatius amb compromisos de contractació.
- **Formació especialitzada no formal (FENF)**: inclou cursos formatius no homologats o que no tenen certificat de professionalitat però que donen formació útil per ocupar diferents llocs de treball. Este tipus de formació podem classificar-la en formació d'oferta i de demanda, ja que les empreses poden sol·licitar cursos formatius en modalitat FENF per als seus empleats/as a través de la Fundació Tripartida.

Dènia compta amb una oferta de formació orientada a l'ocupació de 700 cursos aproximadament entre FPs, FOE (Formació orientada a l'ocupació) i formació especialitzada no formal. A continuació en la taula número 15 s'inclou l'oferta formativa de FOE i FENF més rellevant segons tipologia. Com es pot observar l'oferta en FENF i FOE és prou àmplia enfront de com resulta de limitada la Formació Professional reglada del municipi (veure gràfics 2 a 6):

Taula 15. Oferta formativa per sectors i tipologia disponible.

FORMACIÓ ORIENTADA A L'OCUPACIÓ		
SECTOR	TIPOLOGIA	TITULACIONS
Sector Agrícola	Especialització	Jardineria Aplicació de mètodes de control fitosanitaris en plantes sòls i instal·lacions Manteniment i maneig d'hivernacles Manteniment preparació i maneig de tractors Instal·lació i maneig de zones verds Preparació del terreny per a cultiu i sembra d'herbavis Recol·lecció, emmagatzematge i transport de flors i hortalisses
	FENF	-No existix

SECTOR	TIPOLOGIA	TITULACIONS
Sector Turístic (Restauració i hostaleria)	Especialització	<p>Cuina i gastronomia</p> <p>Serveis de restauració</p> <p>Gestió i direcció</p>
	FENF	<p>Forn/ Rebosteria</p> <p>Servici de restaurant</p> <p>Comerç i Màrqueting</p> <p>Administració i gestió</p>
Sector Serveis en general	Especialització	<p>Atenció socio sanitària a persones dependents en domicili i institucions</p> <p>Perruqueria i estètica</p> <p>Docència per a la formació professional per a l'ocupació</p>
	FENF	<p>Perruqueria i estètica</p> <p>Idiomes</p> <p>Prevenició de riscos laborals</p> <p>Salvament Marítim</p> <p>Socorrisme Aquàtic</p> <p>Carnet de transportista</p> <p>CAP. Capacitació transport mercaderies perilloses</p> <p>Auxiliar de veterinària</p> <p>Perruqueria i atenció canina</p>

SECTOR	TIPOLOGIA	TITULACIONS
Sector Pesquer	Especialització	<p>Seguretat</p> <p>Embarcacions de passatge i vaixells de supervivència Protecció Marítima</p> <p>Patró portuari</p> <p>Operador SMSSM</p>
	FENF	<p>Llicències de navegació</p> <p>Formació per a l'atenció de persones amb discapacitat en el transport marítim (PMR)</p> <p>Formació en pintura i manteniment de superfícies</p> <p>Formació en la maneig destrat d'elements d'amarratge</p> <p>Oficial de protecció de vaixells</p> <p>Manipulació de mercaderies perilloses en instal·lacions per a operadors de molls, terminal i organitzacions portuàries</p> <p>Cartes electròniques</p> <p>Formació sanitària específica</p> <p>Anglès Tècnic Marítim</p> <p>Embarcacions de supervivència i bots de rescat</p>

SECTOR	TIPOLOGIA	TITULACIONS
Sector Industrial	Especialització	Manteniment de vehicles Operacions auxiliars d'electromecànica Instal·lacions elèctriques Gas
	FENF	Muntatge d'instal·lacions Instal·lacions solars fotovoltaïques Automatismes Electrònica Muntatge i reparació de sistemes mecànics Muntatge i reparació de sistemes electrònics i elèctrics

Font: Elaboració pròpia

Com es pot observar en la taula anterior la formació dirigida al **SECTOR INDUSTRIAL** és molt escassa. Encara que es tracta d'un sector amb poc pes en el municipi, resultaria beneficiós la seua potenciació tenint en compte les característiques que implica quant al desenrotllament econòmic que suposa i la tipologia de treball que porta associat amb condicions més positives que les relacionades amb altres sectors més inestables com és el cas del turisme. **No podem oblidar que la major part de l'ocupació és creada per les xicotetes empreses.**

El mateix ocorre amb la formació orientada a l'**ESTUDI I PROTECCIÓ MEDIAMBIENTAL** i d'**ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA**: és escassa i/o inexistent, per la qual cosa s'estan obviant dos sectors amb gran potencial i amb necessitats a curt termini per crear ocupació i desenrotllament socioeconòmic.

Si es té en compte la dada enunciada al principi d'este informe, en la qual s'afirmava que el 46,7% de la població és dependent (infància, estudiants, pensionistes, jubilats, etc.) es posa de manifest la importància de formar personal professional qualificat en l'àrea de **SERVEIS A LA COMUNITAT**, per atendre als diferents col·lectius inclosos en esta categoria. A més, si la tendència a l'envelliment va en augment, seria necessari identificar nous jaciments d'ocupació enfocats a atendre a este col·lectiu i formar professionals que s'encarreguen del desenrotllament d'estes professions.

Una vegada descrita l'oferta formativa en FOE i FENF, s'adjunta taula (taula 15) on es pot observar la demanda formativa del 2015 per a Dènia, és a dir, els cursos formatius

per a treballadors/es, realitzats a Dènia en l'exercici 2015 a petició de les empreses per a formar i/o especialitzar als seus treballadors/es. Com s'observa a continuació els cursos més demandats estan vinculats al sector de l'hostaleria, les vendes i cursos d'habilitats personals. Per un altre costat la demanda de cursos formatius en TICS i/o informàtica i Disseny de pàgines web (marcats en roig) és molt escassa, a pesar que, com veurem en l'estudi sobre el teixit empresarial, hi ha una pronunciada carència de formació en eixe àmbit.

Taula 16. Demanda formativa en 2015. Dènia

CURSOS REALITZAT EN L'EXERCICI 2015 PER LA FUNDACIÓ TRIPARTITA (DEMANDA DE CURSOS PER PART DE LES EMPRESES)	
Títol curs demandat	Participants formats
Prevençió de riscos laborals en general	329
Habilitats personals i interpersonal en l'entorn laboral	238
Gestió comercial en general	162
Planificació i organització empresarial en general	135
Actualització en docència	133
Higiene alimentària / Manipulació d'aliments	112
Tècniques de venda i formació de venedors en general	109
Prevençió de riscos en la construcció	82
Coneixement del sector: Educació	73
Altres especialitats mèdiques	64
Seguretat alimentària: manipulació i control d'aliments en general	61
Ofimàtica: Fulls de Càlcul	51
Gestió hospitalària en general	47
Cures sanitàries auxiliars en general	45
Conducció de ferrocarrils i trens	43
Habilitats directives	41
Tècniques de radiodiagnòstic	41
Cocteleria	33
Anglès	27
Control de Gestió en general	24
Legislació i normativa comunitària	24
Informàtica d'usuari: Tractament i informes de grans magatzems de dades	23
Comerç Exterior en general	22
Operació de carretons	21
Comunicació interna	20
Salut laboral i malalties professionals en general	20
Neteja viària	19
Operacions en línies elèctriques d'alta tensió	19
Comptabilitat en general	18
Infermeria d'hospitals	18
Relacions Públiques i protocol empresarial	18
Gestió d'hotels i altres allotjaments	16
Una altra legislació i normativa	16
Obra	14
Hostaleria- cuina en general	14
Qualitat en general	12
Alemanys	11
Cures auxiliars d'infermeria hospitalària	11

Títol curs demandat	Participants formats
Direcció i gestió bancària en general	11
Coneixement de l'empresa (acollida), cultura d'empresa, canvi de cultura	10
Informàtica d'usuari: Aplicacions per a tractament estadístic	10
Ofimàtica: Aplicacions per a Presentacions en públic	10
Gestió del manteniment en general	9
Operació de maquinària de construcció en general	9
Instal·lació de sistemes electroneumàtics	8
Manteniment elèctric	8
Socorrisme i Primers auxilis en general	8
Informàtica d'usuari: Aplicacions estàndard de gestió de recursos, compres i vens	7
Operacions amb maquinària excavadora	6
Atenció al Client/Qualitat Servici en general	5
Domòtica	5
Introducció a la informàtica i/o Noves Tecnologies de la informació i comunicació	5
Operacions amb maquinària de transport de terres	5
Prevenició d'incendis	5
Rus	5
Conducció de camions pesats	4
Informàtica d'Usuari / Ofimàtica en general	4
Legislació i normativa administrativa (excepte la mediambiental)	4
Producció agrícola- altres cultius	4
Atenció telefònica i recepció	3
Castellà/espanyol	3
Gestió administrativa en general	3
Atenció i venda en establiments comercials en general	2
Disseny assistit per ordinador en general	2
Gestió fiscal en general	2
Informàtica d'usuari: Aplicacions estàndard per a estudis i oficines tècniques	2
Manipulació de mercaderies-Transport per carretera	2
Operativa de transports per carretera	2
Serveis Assistencials en general	2
Treballs auxiliars en indústries alimentàries	2
Disseny Gràfic Informatitzat en general	1
Estètica	1
Estilisme	1
Gestió de magatzem i/o distribució en general	1
Gestió de Pimes en general	1
Gestió immobiliària en general	1
Informàtica de desenrotllament en general	1
Manicura	1
Màrqueting en general	1
Ofimàtica: Disseny de pàgines web	1
Perruqueria	1
Recepció hotelera en general	1
Secretariat i altres treballs auxiliars d'oficina en general	1
Total	2.346

Font: Fundació Tripartita

*Cursos realitzats a Dènia però no s'assegura que els participants siguin residents del municipi.

La FENF és la manera que té el mercat de regular les necessitats formatives i d'articular els teixits empresarials i de donar una resposta, insuficient, a les demandes

reals. És important assenyalar que l'oferta en FENF dona resposta a les demandes de formació existents en un territori i completa les carències de flexibilitat de la formació d'oferta reglada. La FENF és la manera que té el mercat de regular les necessitats formatives i d'articular els teixits empresarials i de donar una resposta, insuficient, a les demandes reals.

Taula 17. Indicadors oferta formativa

INDICADORS D'OFERTA	DÈNIA 2015
Núm. cicles n.1	3
Núm. cicles n.2	6
Núm. cicles n.3	5
Núm. mòduls certificats professionalitat	90
Núm. cursos FENF	599
Núm. graus	27

*Elaboració pròpia

Quan s'analitza la formació, classificant-la per famílies professionals, es poden detectar carències **formatives en alguns sectors econòmics**.

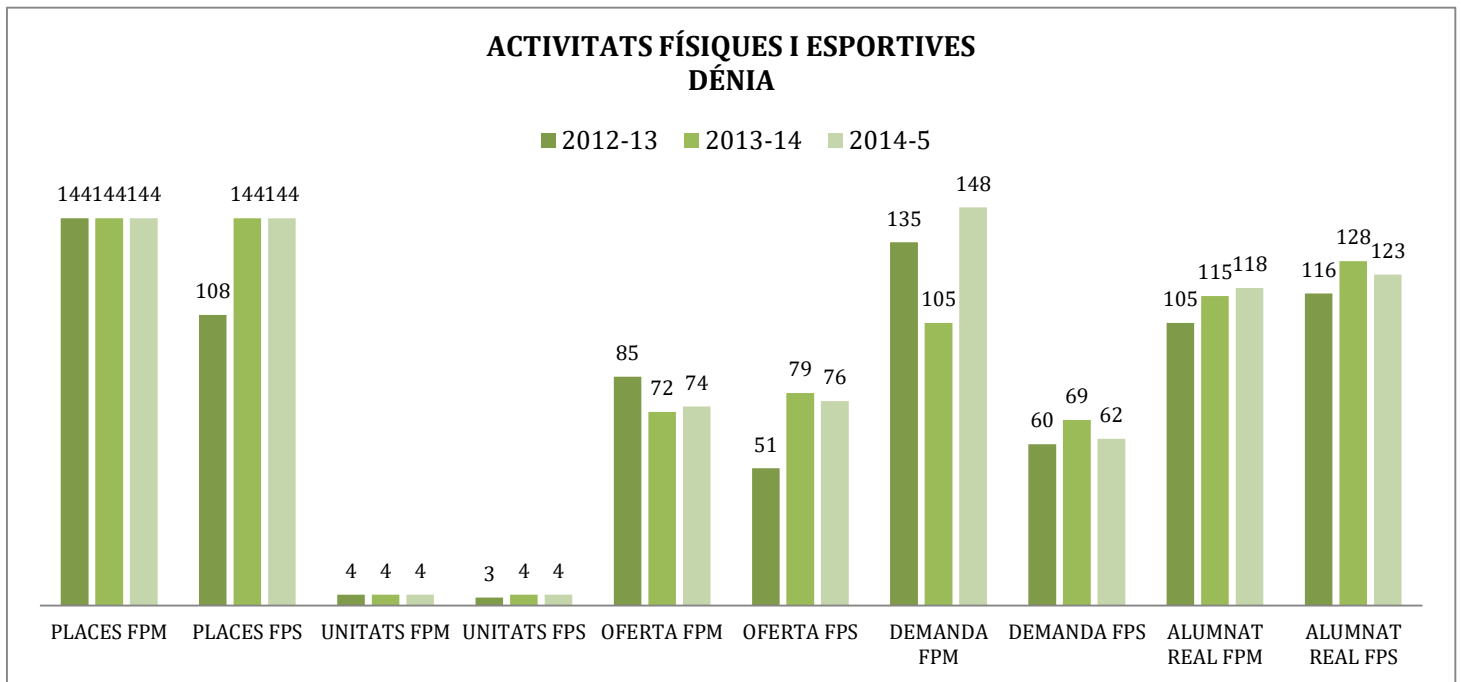
Si bé és cert que determinats **sectors sí que tenen una formació adequada** per ser dotats de treballadors/es qualificats/des dins del mateix municipi, com és el cas de l'hostaleria i l'**administració**, en altres sectors, també rellevants com l'agricultura, **pesca i indústria l'oferta és molt escassa**. A pesar que l'ocupació de peó **agrícola** és una de les més **demandades** com s'ha descrit en l'apartat anterior (taula 12) i amb menors **taxes de desocupació**, no es troba en el municipi formació professional adequada i suficient per promoure el desenrotllament agrícola.

Tampoc existix en el municipi formació professional o FENF dirigida a formar professionals en matèria de medi ambient tenint en compte que és un element clau per assegurar la conservació del patrimoni natural, el turisme i el desenrotllament agrícola.

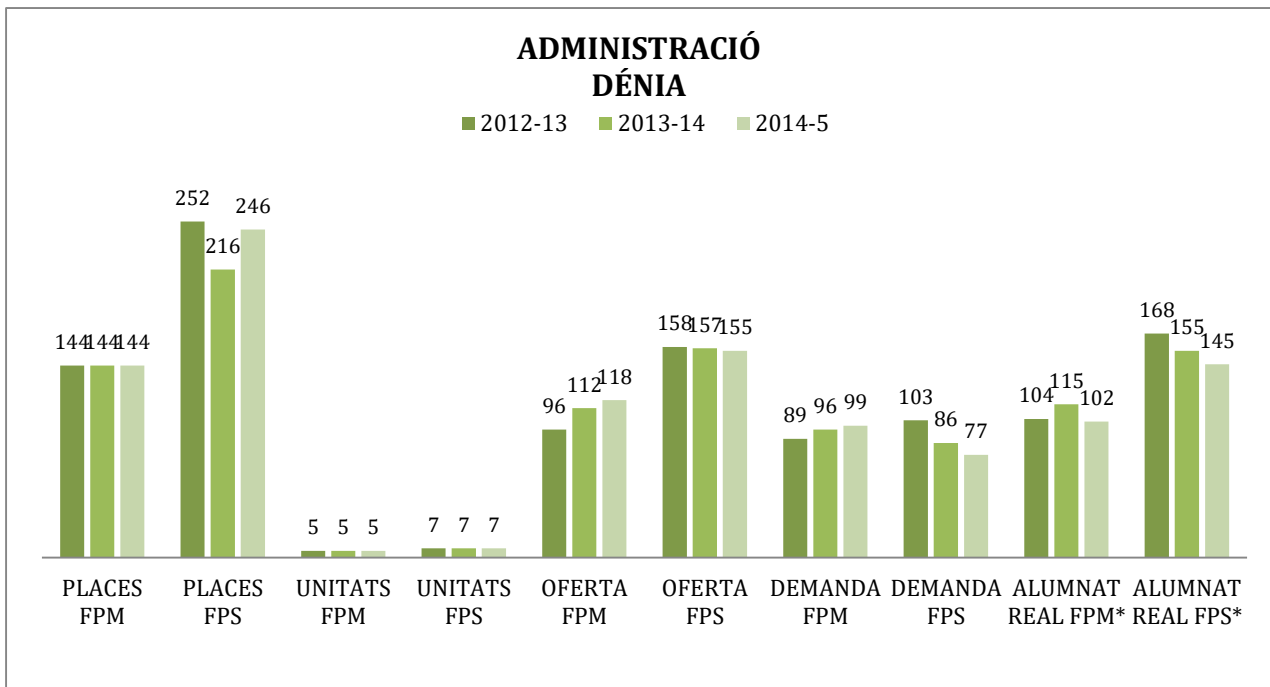
L'oferta **formativa orientada a l'ocupació entorn del SECTOR MARÍTIM** és pràcticament inexistent. Resulta cridaner tenint en compte que **Dènia és un punt geogràfic estratègic donada la importància de la seua activitat pesquera i esportiva relacionada amb el mar**. A més compta amb una **RESERVA MARINA** que requerix la realització d'estudis i professionals qualificats per a la seua protecció i gestió . Estes tres dimensions, la **PESCA, ACTIVITATS ESPORTIVES I PROTECCIÓ DE LA RESERVA MARINA** obrin tres focus d'ocupació amb expectatives laborals molt prometedores i fins al moment, segons les dades exposats, desateses.

Quant al **sector Serveis la varietat també és escassa si es té en compte les característiques de la localitat i les possibilitats que oferix l'entorn**, com per exemple en l'àmbit esportiu o comercial.

A continuació s'adjunten gràfics on es representa l'oferta de formació professional més rellevant disponible en l'àmbit local i comarcal:

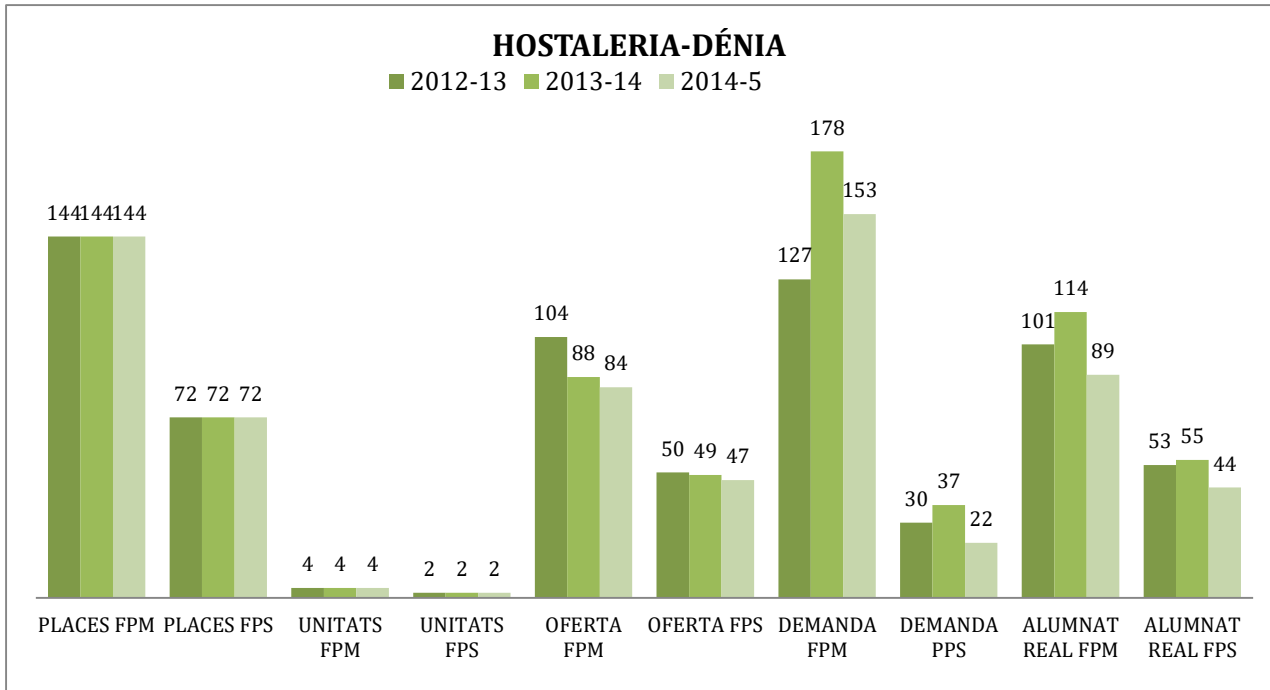

Gràfic 3. Oferta Formació professional en Activitats Físiques i Esportives. Elaboració pròpia

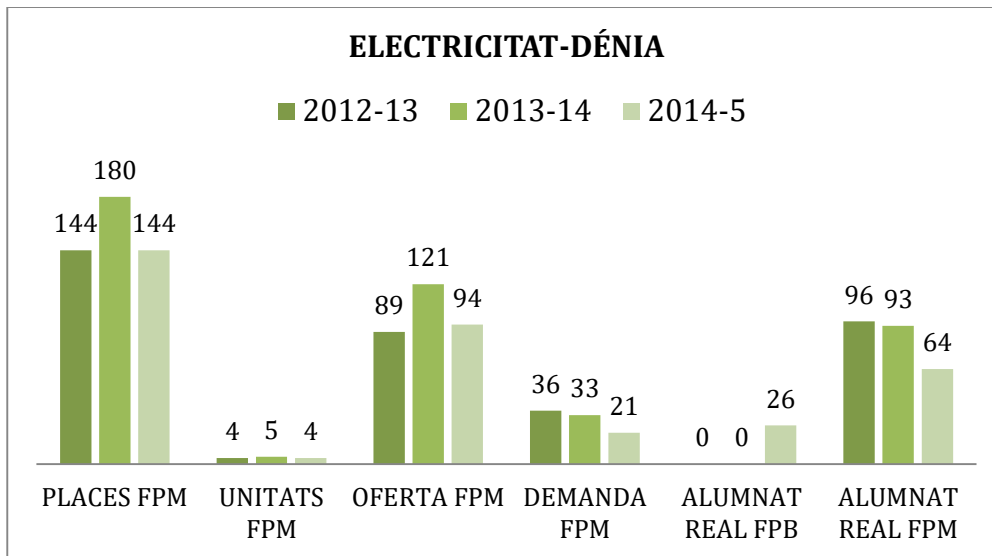
Gràfic 4. Oferta Formació professional en Administració. Elaboració pròpia

- Dades reals estimades

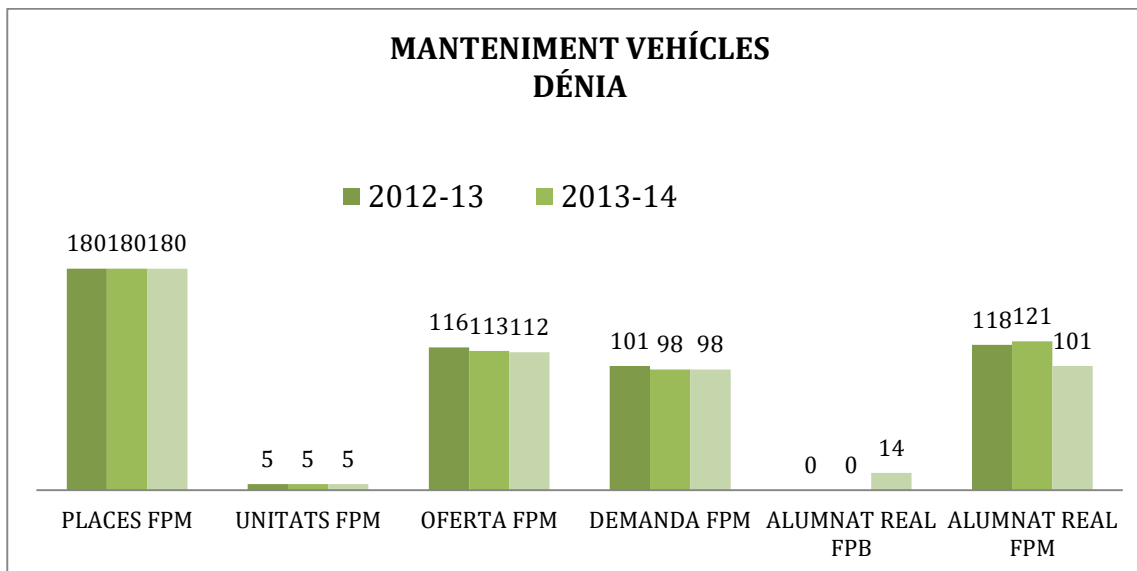

Gràfic 5. Oferta Formació professional en Hostaleria a Dénia. Elaboració pròpia

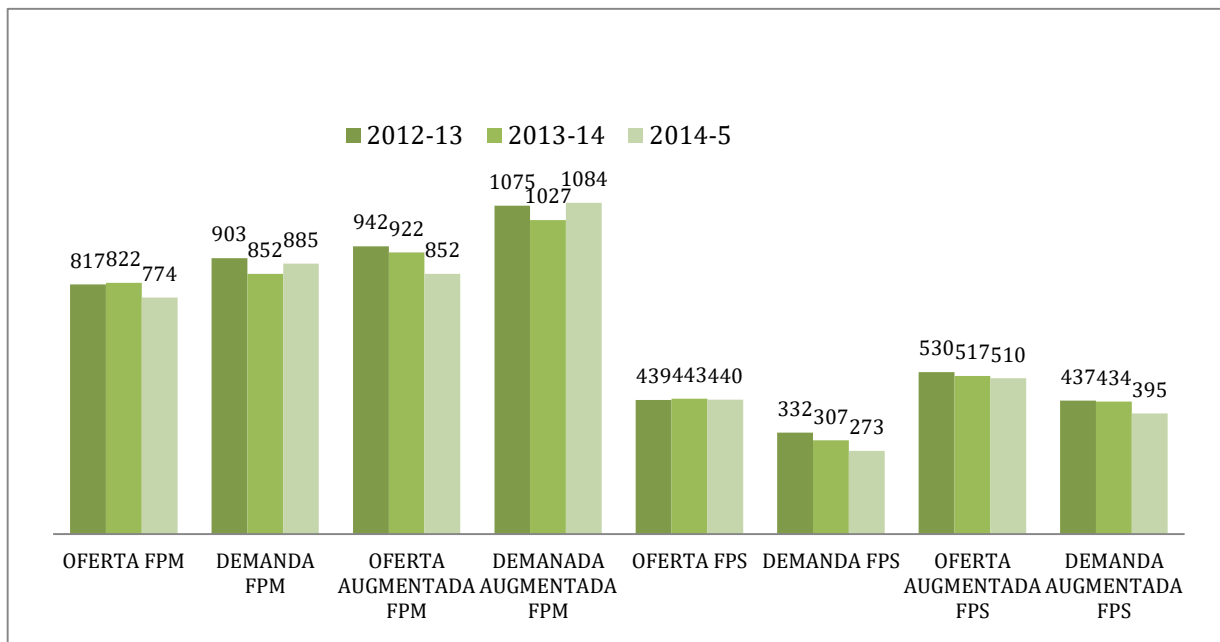
Gràfic 6. Oferta Formació professional en Electricitat. Dénia. Elaboració pròpia

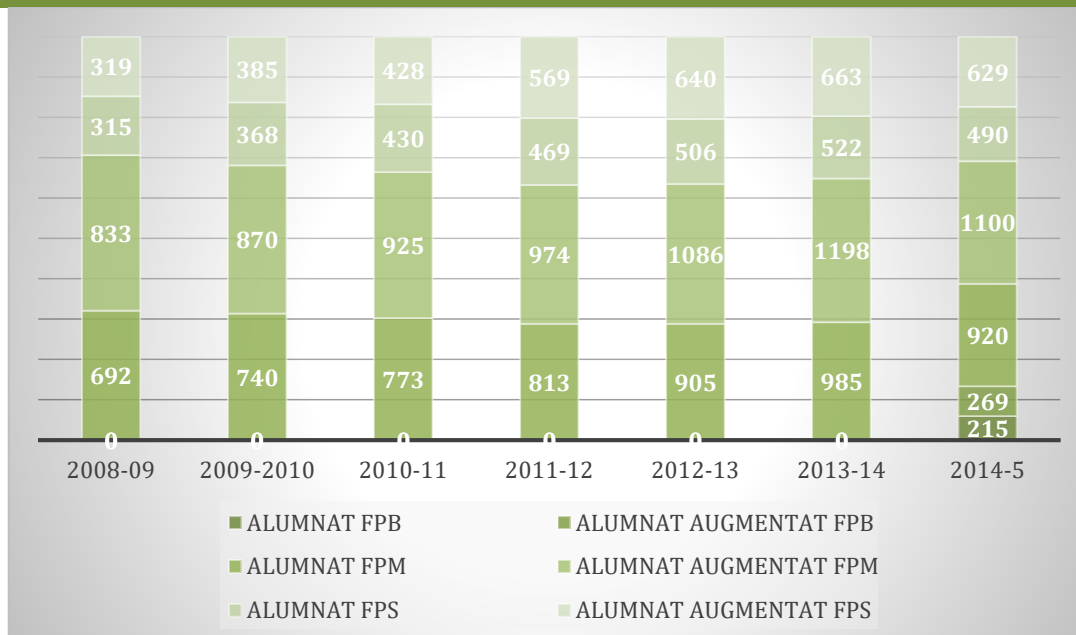
Gràfic 7. Oferta formativa Manteniment de vehicles. Dénia. Elaboració pròpia

A continuació s'adjunta gràfica on es pot observar la relació entre l'oferta i demanda de Formació Professional en la comarca de la Marina Alta i Oliva; i l'alumnat real de Formació professional per al mateix àmbit geogràfic. Com podem observar hem diferenciat l'oferta i demanda real de l'augmentada, amb Oliva. El càlcul de les places ho fa l'administració de la manera següent: El primer curs, que és el que té demanda real, es calcula sostraint repeticions al global. Els següents cursos, sense demanda real, segueixen el mateix mètode, se suma l'alumnat que promociona i repeteix i es trauen les places sobrants. El càlcul d'alumnat real es fa sobre alumnes efectius que finalitzen el curs escolar. L'estimació d'alumnes reals en Administració a Dénia és estimativa, ja que no està diferenciada per l'Administració.

OFERTA I DEMANDA DE FP PER A LA MARINA ALTA I OLIVA

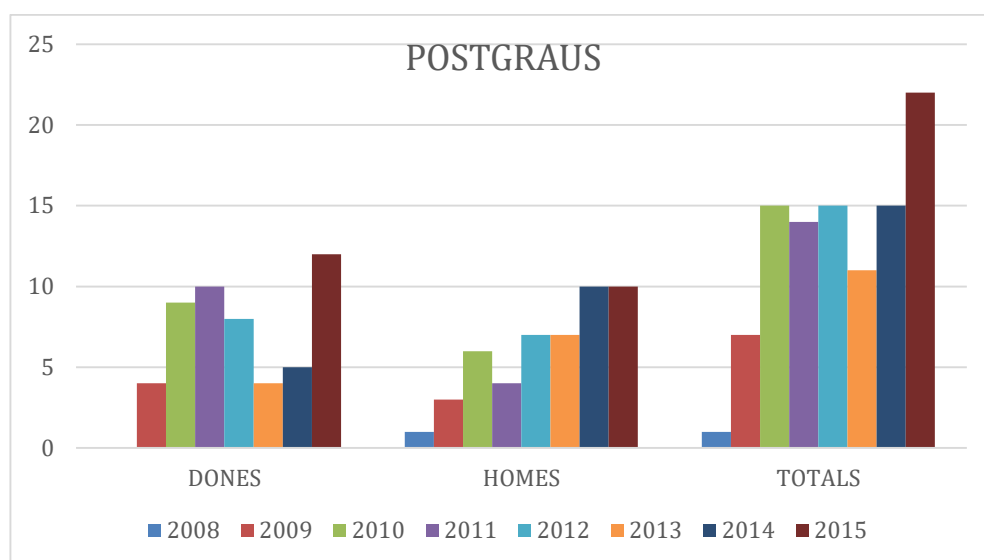

ALUMNAT REAL FP

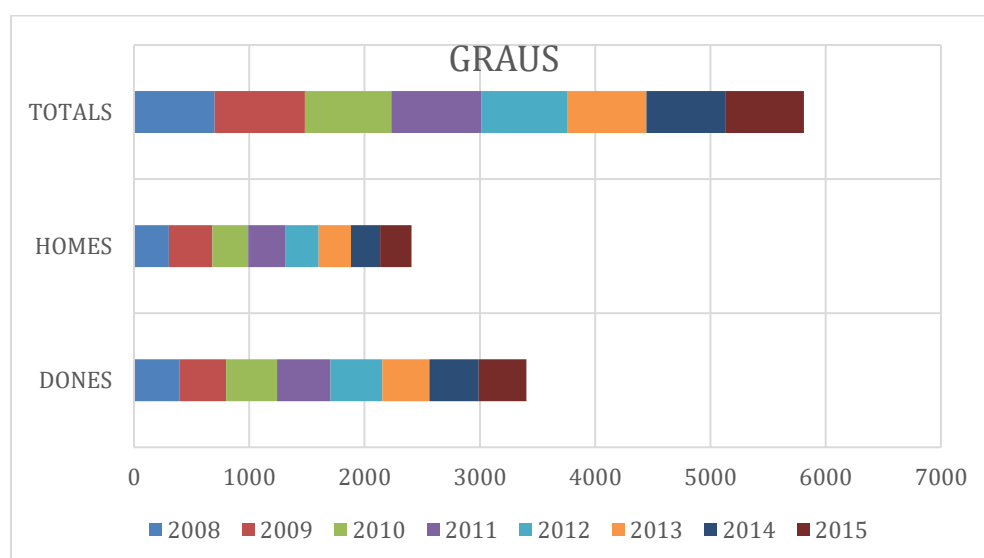

Gràfic 8. Oferta i demanda de FP per La Marina Alta i Oliva . Elaboració pròpia

Al igual que amb els gràfics anteriors, es presenta l'oferta i demanda de graus universitaris dins del municipi i l'alumnat real d'estos:

Gràfic 9. Evolució alumnat real de Postgraus universitaris segons sexe en el municipi. Elaboració pròpia

Gràfic 10. Evolució alumnat real de Graus en el municipi segons sexe. Elaboració pròpia

b) Accessibilitat i fluxos de transport

En este apartat s'inclou una valoració sobre l'accessibilitat a la formació que té la població deniera, a tota l'oferta disponible en la comarca, ja que la distància i mitjà de transport poden convertir-se en barreres reals a l'hora d'accedir a una formació adequada.

La taula següent (taula 19) arreplega la formació professional disponible en la Marina Alta i Oliva, límit territorial establert com d'influència de Dénia. Amb base en la revisió realitzada es considera accessible tota aquella formació que es trobe en el mateix municipi o a la que es puga accedir a través de transport públic, sent el trajecte inferior a 30 minuts. Si bé és molt discutible este criteri hem establert les distàncies, els accessos en transport públic i en transport privat. Hem partit de la hipòtesi que si

Dénia és la capital de la comarca i aglutina, com es pot observar en l'oferta, la major part de la formació, així doncs l'accés a esta hauria de ser senzilla. Per Això hem utilitzat una metodologia de "Mercat local" (*Smart*, 1974, en Pitarch, n. disp.) que denominem "modificada". És cert que les distàncies entre els principals punts de la comarca estan dins de la influència local, no obstant això els temps reals de transport, només són aplicables per mitjà del transport privat, a causa de les carències de connexió pública i accessible, amb la qual cosa restringim realment l'accés davall les premisses següents:

- a. Que tots/as les possibles alumnes gaudiran d'un mitjà de transport privat.
- b. Que tots/as les possibles alumnes estaran en disposició de mantenir el vehicle per a este fi concret.

Partint d'esta determinació del mitjà de transport i temps es pot concloure que **NOMÉS RESULTA ACCESSIBLE LA FORMACIÓ QUE ES DONA AL PROPI MUNICIPI PER A LA GRAN MAJORIA DE LA POBLACIÓ, JA QUE LA DELS MUNICIPIES VEÏNS ÉS POC ACCESSIBLE SI NO ÉS A TRAVÉS DE TRANSPORT PRIVAT.**

Això reduïx encara més l'oferta formativa de FP reglada. Si ja resultava escassa en determinats sectors, amb esta limitació encara ho és més. Si partim del fet que existixen 25 famílies professionals, la comarca té formació en 14 d'elles, el 56%, però Dénia només en té 7, un 28%. (La font utilitzada per calcular la distància des de Dénia als centres formatius ubicats fora del municipi s'ha realitzat a partir de la ferramenta de càlcul de trajectòries de *Google Maps*)

A continuació es presenta taula resum on es pot observar l'oferta formativa de Formació Professional per titulació, centre que ho impartix, localitat i temps de desplaçament en transport privat i públic que permet valorar la seua accessibilitat.

Taula 18. Oferta formativa en un radi de 30 km de Dènia segon distància i forma d'accés

NOM	INSTITUCIÓ	LOCALITAT	KM	Transport privat en minuts	Transport públic en minuts
TS Animació d'Activitats Físiques i Esportives(LOGSE)	IES HISTORIADOR CHABÁS	DÈNIA	-	0	0
TS Animació d'Activitats Físiques i Esportives(LOGSE)	IES GREGORI MAIANS	OLIVA	27	30	
T Conducció d'Activitats Fisicoesportives en el Medi Natural(LOGSE)	IES HISTORIADOR CHABÁS	DÈNIA	-	0	0
T Conducció d'Activitats Fisicoesportives en el Medi Natural(LOGSE)	IES GREGORI MAIANS	OLIVA	27	30	
Informàtica i comunicacions	IES HISTORIADOR CHABÁS	DÈNIA	-		
TS Administració i Finances (LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
TS Administració i Finances (LOE)	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
TS Administració i Finances (LOE)	IES GABRIEL CÍSCAR	OLIVA	27	30	
TS Assistència a la Direcció (Primer curs - LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
T Gestió Administrativa (LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
T Gestió Administrativa (LOE)	IFACH	CALP	36	45	70
T Gestió Administrativa (LOE)	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
T Gestió Administrativa (LOE)	IES GABRIEL CÍSCAR	OLIVA	27	30	
Serveis Administratius	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
Serveis Administratius	IES 3	DÈNIA	-		
Serveis Administratius	IES ENRIC VALOR	PEGO	22	23	37
Serveis Administratius	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
Serveis Administratius	IES GABRIEL CÍSCAR	OLIVA	27	30	
TS Assistència a la Direcció (Primer curs - LOE)	FPE HEMEROSCOPEA	XÀBIA	15	20	87
Agro-jardineria i composicions florals	IES 3	DÈNIA	-		
Agro-jardineria i composicions florals	IES TEULADA	TEULADA	27	32	
Agro-jardineria i composicions florals	IES GREGORI MAIANS	OLIVA	27	30	
T Activitats Comercials (Primer curs - LOE)	IES JOSEP IBORRA	BENISSA	21	28	67
Serveis Comercials	IES JOSEP IBORRA	BENISSA	21	28	67
Reforma i manteniment d'edificis	IES JOSEP IBORRA	BENISSA	21	28	67
T Instal·lacions Elèctriques i Automàtiques (LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	

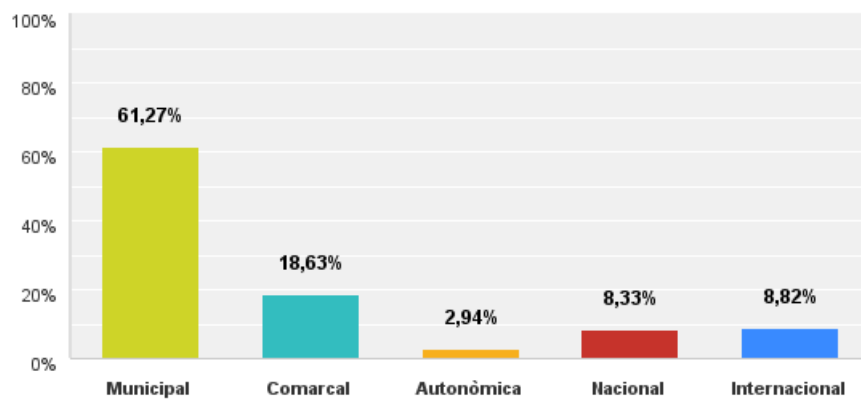
NOM	INSTITUCIÓ	LOCALITAT	KM	Transport privat en minuts	Transport públic en minuts
Electricitat i electrònica	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	
Electricitat i electrònica	IES ANTONI LLIDÓ	XÀBIA	15	20	87
Fabricació i muntatge	IES XEBIC	ONDARA	7,8	10	47
Fabricació i muntatge	IES GABRIEL CÍSCAR	OLIVA	27	30	
TS Programació de la Producció en Fabricació Mecànica (LOE)	IES GABRIEL CÍSCAR	OLIVA	27	30	
T Mecanitzat (LOE)	IES GABRIEL CÍSCAR	OLIVA	27	30	
T Cuina i Gastronomia (LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
TS Guia, Informació i Assistències Turístiques (LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
T Perruqueria i Cosmètica Capil·lar (LOE)	PELUQUERÍA IMPAKTO	DÈNIA	-	0	0
Perruqueria i estètica	IES MATEMÀTIC VICENT CASELLES	GATA	12	12	74
Informàtica d'oficina	IES ENRIC VALOR	PEGO	22	23	37
Informàtica i comunicacions	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
Informàtica i comunicacions	IES PEDREGUER	PEDREGUER	12	17	33
Informàtica i comunicacions	IES GREGORI MAIANS	OLIVA	27	30	
T Sistemes Microinformàtics i Xarxes (LOE)	IES ENRIC VALOR	PEGO	22	23	37
T Sistemes Microinformàtics i Xarxes (LOE)	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
TS Desenvolupament d'Aplicacions Multi plataforma (LOE)	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
TS Desenvolupament d'Aplicacions Web (LOE)	FPE HEMEROSCOPEA	XÀBIA	15	20	87
T Instal·lacions Frigorífiques i de Climatització (LOE)	IES XEBIC	ONDARA	7,8	10	47
T Cures Auxiliars d'Infermeria	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
T Emergències Sanitàries (LOE)	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
TS Dietètica	IES N.1	XÀBIA	15	20	87
TS Educació Infantil (LOE)	IES XEBIC	ONDARA	7,8	10	47
T Atenció a Persones en Situació de Dependència (LOE)	IES JOSEP IBORRA	BENISSA	21	28	67
TS Animació Sociocultural i Turística (Primer curs - LOE)	FPE HEMEROSCOPEA	XÀBIA	15	20	87
T Electromecànica de Vehicles Automòbils (LOE)	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0
Manteniment de vehicles	IES MARIA IBARS	DÈNIA	-	0	0

Font: Elaboració pròpia

III. CARACTERITZACIÓ TEIXIT EMPRESARIAL

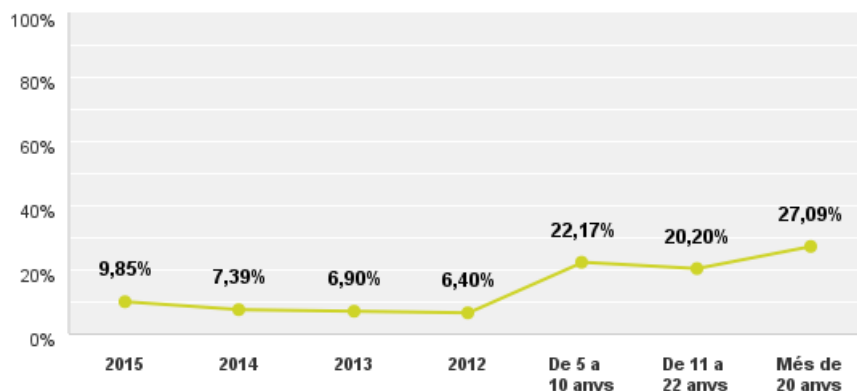
En este últim apartat es presenten les dades obtingudes a partir de l'estudi dut a terme a través d'una enquesta que permetia caracteritzar el teixit empresarial de la localitat i detectar necessitats formatives i de qualificació laboral a l'hora de cobrir i/o formar als/as treballadors/es de les empreses.

La majoria de les empreses del municipi només operen o donen servici dins del municipi. Les empreses que operen en l'àmbit nacional i internacional són empreses externes amb seu a Dènia; estes solen correspondre's amb franquícies. Per un altre costat les empreses locals treballen a escala local (62%) i comarcal (18%).

Gràfic 11. Nivell territorial d'activitat de les empreses del municipi. Elaboració pròpia

Es tracta d'un teixit empresarial consolidat, ja que més del 70% de les empreses té més de 5 anys, i quasi un 30% del teixit empresarial té més de 30 anys. A excepció de les empreses externes amb seu a Dènia, la majoria d'empreses del municipi tenen caràcter familiar. Es pot afirmar que el municipi té un teixit empresarial estable. Si bé l'existència majoritària de pimes incidix en la productivitat, no és menys cert que estes creen la gran majoria de l'ocupació en la ciutat i en el país, és per això que es deriva una necessitat de protecció i estímul, no tant en l'emprenedora com en el manteniment de les mateixes (Salgado,2015)

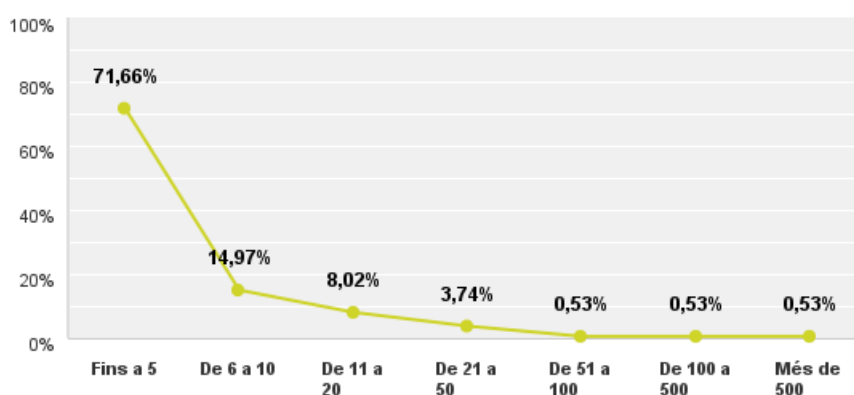

Gràfic 12. Antiguitat empreses de Dènia. Elaboració pròpia

Una altra dada rellevant que es pot extraure a partir de les dades presentades en la gràfica anterior (gràfica 12) és l'increment de noves empreses des del 2012 fins hui. Es tracta d'un creixement lent, però sostingut en el temps que coincideix amb la recuperació econòmica del país (Jovempa,2014).

El volum de negoci de les empreses del municipi, no supera els cent mil euros anuals de facturació per a més de la meitat de les empreses (55%). Per un altre costat cal destacar que el 20% de les empreses tenen una facturació superior a 1,000.000€ anuals.

Es tracta d'un teixit empresarial format per autònoms i pimes que, com hem dit, són el motor real del municipi estudiat, tendència que també es podria observar en l'àmbit nacional (Salgado, 2015). El **71,66% té** menys de 6 treballadors/es.

Gràfic 13. Nombre de treballadors/es per empresa. Elaboració pròpia

El **SECTOR SERVEIS** és el que més pes té, i dins del mateix el sector turístic, destacant les activitats d'hostaleria i restauració.

Taula 19. Pes dels sectors econòmics al municipi.

SECTOR	%
Sector Serveis	61,27%
Hostaleria i restauració	26,47%
Construcció	4,41%
Sector Agrícola	2,94%
Sector Pesquer	0,98%
Sector Industrial	3,92%

*Elaboració pròpia a partir dades enquesta

Les activitats professionals relacionades amb el sector naval (varador, transport, mercaderies i passatgers) han sigut incloses dins de Serveis i suposen l'1,5% de l'activitat del municipi segons l'enquesta. **Entre les activitats més freqüents destaquen:**

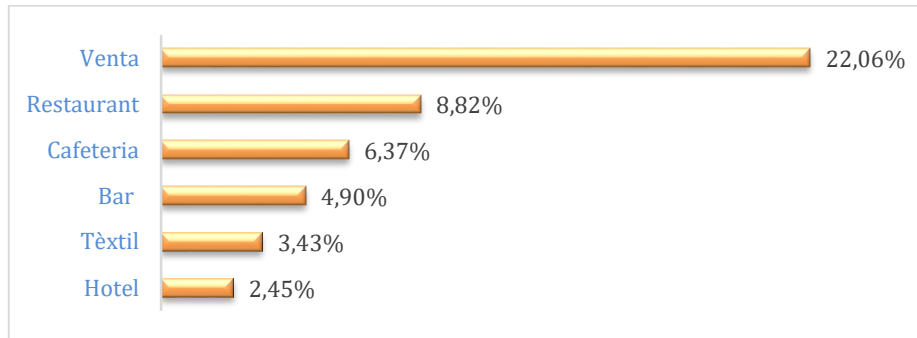
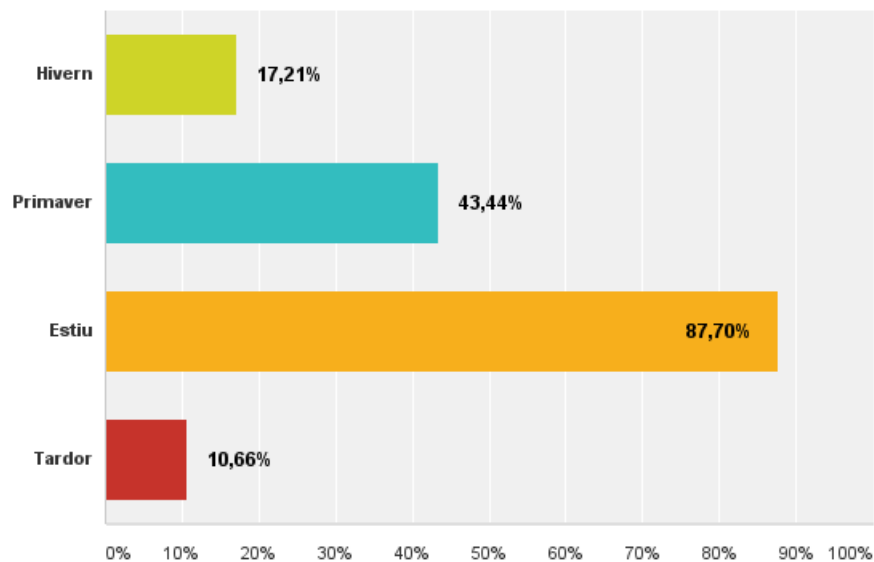

Figura 2. Activitats principals empreses municipals. Elaboració pròpia

Com es pot observar en la taula anterior (figura 2), Dénia és un municipi de Serveis, tots ells molt relacionats amb el **turisme**, la qual cosa provoca una alta **temporalitat** del treball i per tant de l'ocupació en determinades èpoques de l'any. **La precarietat està relacionada amb els índexs de pobresa.**

El 60% de les empreses té més treball en determinades èpoques de l'any sent la d'estiu i primavera les de més activitat (veure gràfic 14).

Gràfic 14. Estacions amb més treball. Elaboració pròpia

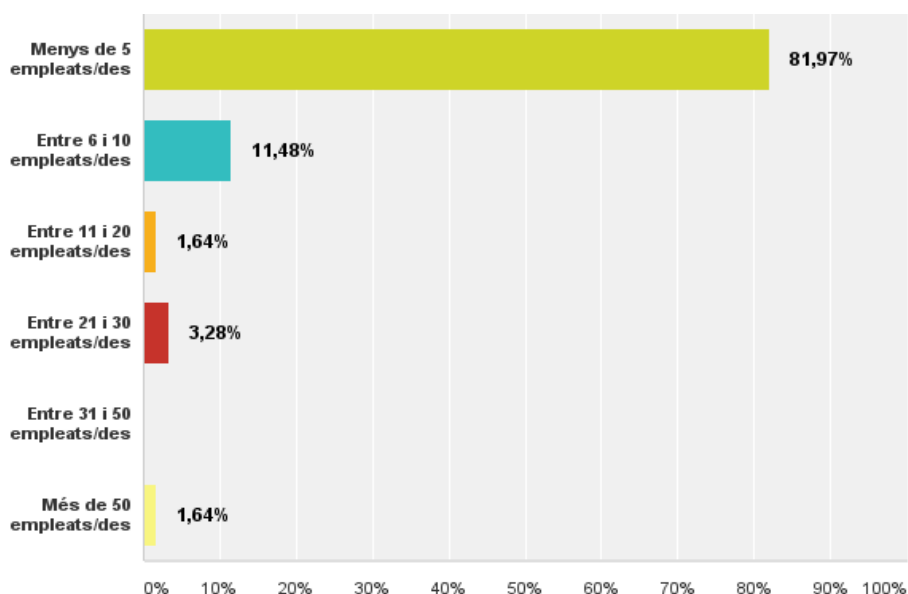
Esta estacionalitat en la càrrega de treball no es dóna en tots els sectors. El **sector agrícola i de Serveis**, especialment en les activitats d'hostaleria i **restauració**, són els que major estacionalitat presenten. Al contrari en el sector industrial l'activitat és constant durant tot l'any.

Taula 20. Estacionalitat laboral per sectors

	Treball constant	Èpoques de l'any amb més treball
Hostaleria i Restauració	18,75%	31,15%
Sector Serveis	60,94%	60,66%
Construcció	4,69%	3,28%
Sector industrial	10,94%	0,82%
Sector agrícola	1,56%	4,10%
Sector pesquer	1,56%	0
Sector navilier	1,56%	0

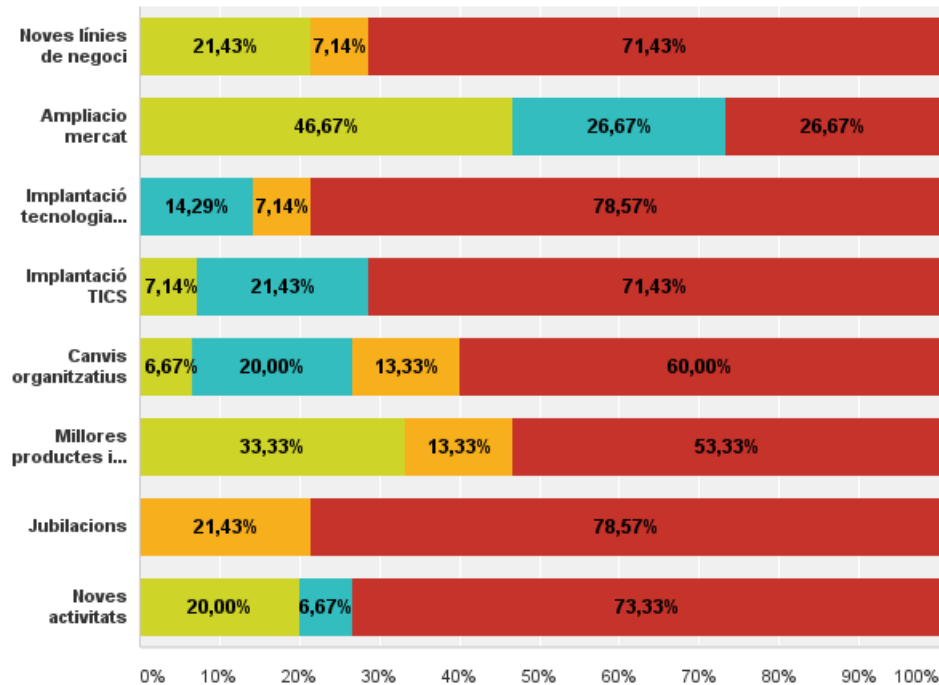
Font: Elaboració pròpia a partir de dades enquesta

A pesar de l'estacionalitat en la càrrega de treball en determinades èpoques de l'any, només el 50% de les empreses augmenta la plantilla per cobrir este augment. La majoria no sol augmentar en més de 5 treballadors/es, (81,97%). Menys del 10% augmenta la plantilla més de 10 persones i tan sols l'1,64% ho fa en més de 50 persones.

Gràfic 15. Augment de plantilla en èpoques de més treball. Elaboració pròpia

El **80%** de les empreses no ha variat el nombre de treballadors/es respecte a l'any passat pel que es pot afirmar que es tracta de treball estable. Les que sí que han augmentat la plantilla al·leguen que este augment s'ha degut principalment a l'ampliació del mercat i la introducció de millores en productes i Serveis (veure gràfic 16):

Gràfic 16. Principals motius que promouen l'augment de plantilla de treballadors/es. Elaboració pròpia

c) Subcontractació d'activitats

Un **24,5%** de les empreses afirma que ha de **subcontractar** alguns dels Serveis que ofereix al·legant com principals motius la cerca d'**especialització (29%)**, **falta de capacitat tècnica dels empleats/des propis (4,30%)** o **escàs valor afegit de l'activitat (7%)**.

Entre les activitats que més se subcontracta per part de les empreses del municipi destaquen activitats de manteniment, transport i lloguer d'equips.

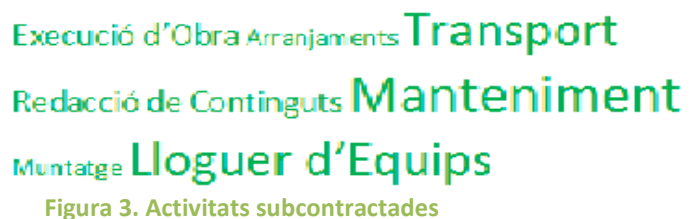

Figura 3. Activitats subcontractades

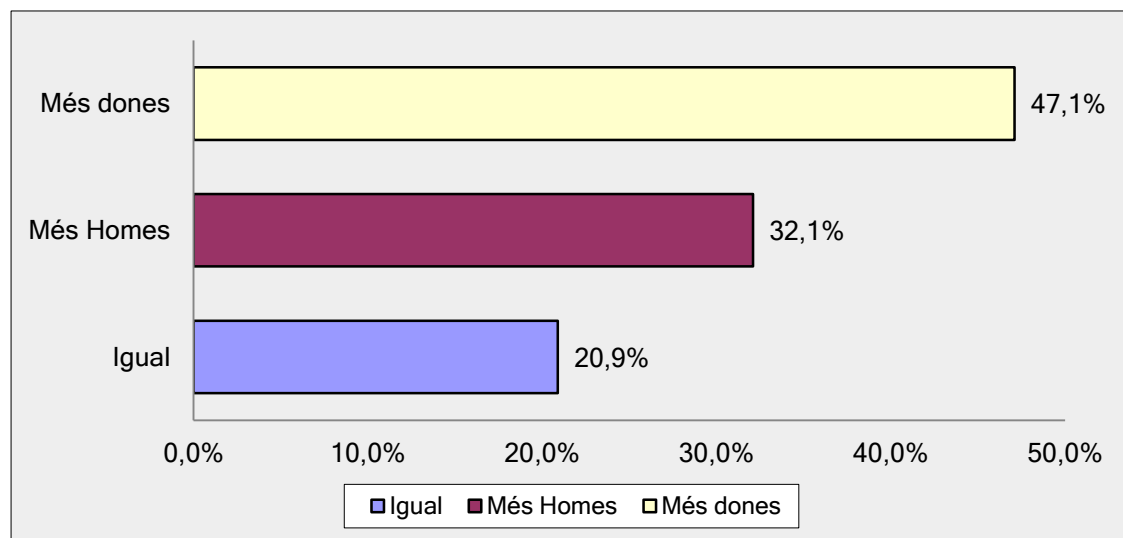
Entre els sectors que subcontracten per busca d'especialització i/o falta de capacitat tècnica dels empleats no destaca cap sector en concret.

d) Caracterització de personal laboral

Quant a les despeses **de personal laboral**, la majoria d'empreses destinen el 40% dels seus ingressos a despeses de personal (m= 40); amb una mitja del 32,5% dels seus ingressos per a despeses de personal.

Segons l'estudi l'edat dels treballadors/es se situa entre els **30 i 45 anys**.

Només el **21% de les empreses disposen de la mateixa proporció d'homes i dones** treballadors/es. El **47% afirma tindre més dones** i el **32% restant contracta a més homes**.

Gràfic 17. Proporció de dones i homes a les empreses. Elaboració pròpia

Açò encaixa amb l'estructura del mercat local on predomina el **sector Serveis que sol emprar, majoritàriament dones** front altres sectors com l'agricultura, **pesca i indústria que predominen els homes sobre les dones** (Taula 14, pàg. 22)

La majoria de les empreses es corresponen amb treballadors/es autònoms (57,58%) Quant al tipus **de contracte** crida l'atenció que el **28,8% de les empreses no té cap persona empleada a temps complet amb contracte indefinit**; i el **49,69% tampoc té a ningú contractat amb contracte indefinit a temps parcial**.

En la següent taula es pot observar el tipus de contractes i el nombre de treballadors/es segons tipus de contracte.

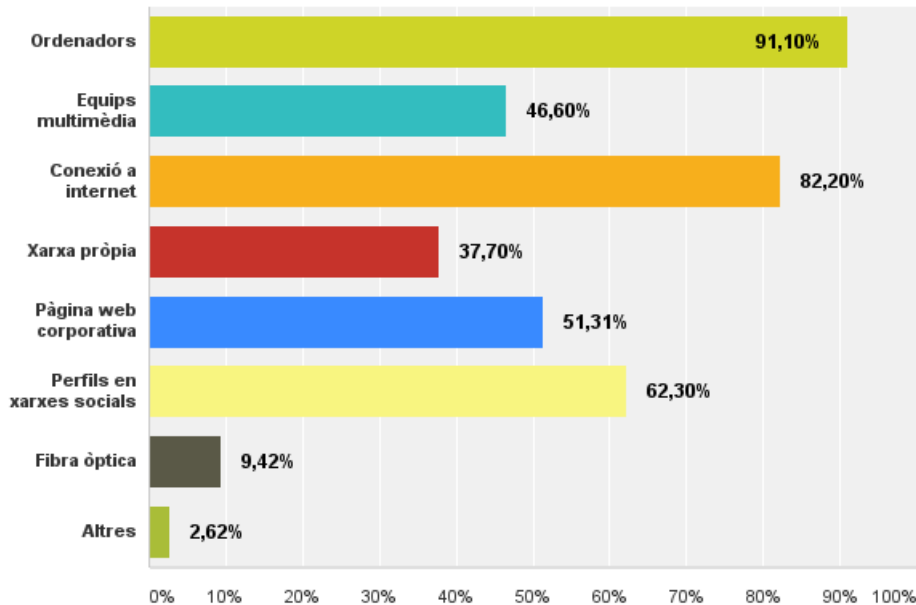
Taula 21. Contractes segons tipus contracte

A temps complet												
	1	2	3	4	5	Entre 6 i 10	Entre 11 i 22	Entre 21 i 50	Entre 51 i 100	Més de 100	Ningú/na	Total
Indefinit	22,42% 37	16,36% 27	6,06% 10	5,45% 9	4,24% 7	9,09% 15	4,85% 8	2,42% 4	0,00% 0	0,61% 1	28,48% 47	165
Temporal	16,54% 22	6,77% 9	3,01% 4	0,75% 1	1,50% 2	3,01% 4	0,75% 1	0,75% 1	0,75% 1	0,00% 0	66,17% 88	133
D'obra i servei	6,19% 7	1,77% 2	2,65% 3	1,77% 2	0,88% 1	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	86,73% 98	113
De formació	6,80% 7	2,91% 3	1,94% 2	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	88,35% 91	103
Autònom	57,58% 76	17,42% 23	3,79% 5	0,00% 0	0,00% 0	0,76% 1	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	20,45% 27	132
A temps parcial												
	1	2	3	4	5	Entre 6 i 10	Entre 11 i 20	Entre 21 i 50	Entre 51 i 100	Més de 100	Ningú/na	Total
Indefinit	18,90% 31	15,85% 26	4,27% 7	4,27% 7	1,83% 3	3,05% 5	1,22% 2	0,61% 1	0,00% 0	0,61% 1	49,39% 81	164
Temporal	20,30% 27	9,77% 13	3,76% 5	1,50% 2	1,50% 2	0,75% 1	0,00% 0	0,75% 1	0,00% 0	0,00% 0	61,65% 82	133
D'obra i servei	7,27% 8	1,82% 2	0,91% 1	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	90,00% 99	110
De formació	1,90% 2	1,90% 2	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,95% 1	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	95,24% 100	105
Autònom	18,60% 24	5,43% 7	1,55% 2	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	0,00% 0	74,42% 96	129

*Elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta

e) Actualització Tecnològica

En referència al grau d'actualització tecnològica del teixit empresarial, més del 90% disposen d'ordinador i connexió d'internet. Al voltant del 60% disposa de perfils públics en les xarxes socials per promocionar la seua activitat i el 51,31% té pàgina web pròpia.

Gràfic 18. Equipament tecnològic empreses. Elaboració pròpia

f) Qualificació professional dels/les treballadores/s

El nivell d'estudis amb més possibilitat de contractació en el municipi és el de formació **professional de grau mitjà i superior (113)**, seguit de batxiller (99), i universitari (74).

Si es realitza l'anàlisi per sectors econòmics, es pot afirmar que HI HA **RELACIÓ ENTRE EL NÚMERO D'EMPLEATS/DES SEGONS TIPUS D'ESTUDIS I SECTOR ECONÒMIC PER ALS TITULATS UNIVERSITARIS** ($\mu = 0,021$), FP mig ($\mu = 0,034$) i batxiller ($\mu = 0,000$).

Quan se'ls pregunta quin **TIPUS D'ESTUDIS SÓN MÉS NECESSARIS** per treballar en una empresa com la seua destaca clarament la **FORMACIÓ PROFESSIONAL (60,75%)** situant-se molt per davant d'altres tipologies d'estudi.

Els **cursos de capacitació professional** també posseïxen una bona **valoració** per part dels/as empresaris/es a l'hora de contractar (**43,55%**).

Els estudis universitaris superiors són considerats com necessaris tan sols en el 4'84% dels casos.

Postgraus	4,84%
Universitaris	17,74%
Formació professional reglada	60,75%
Cursos de capacitació professional	43,55%
No importa, la formació ha de fer-la la empresa	24,19%
No fa falta formació	18,28%

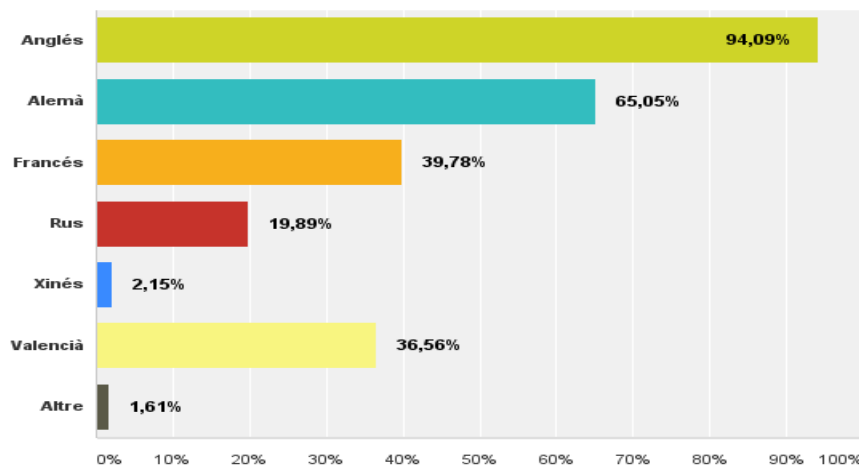
Figura 4. Nivell d'estudis segons grau d'accés a l'ocupació al municipi. Elaboració pròpia

Independentment de nivell formatiu les empreses del municipi busquen majoritàriament coneixements en hostaleria, vendes, coneixements tècnics, entre altres. I valoren molt positivament la responsabilitat, experiència i altres habilitats transversals com a idiomes.

Coneixements Responsable
Estudis Tècnic Modista i confecció
Cambres Serrallers i Soldadors
Idiomes Formació en Metall i Fabricació
Cuiners Games **Comercial** Instal·lador
Màquina Pizzer **Experiència** Especialitzat

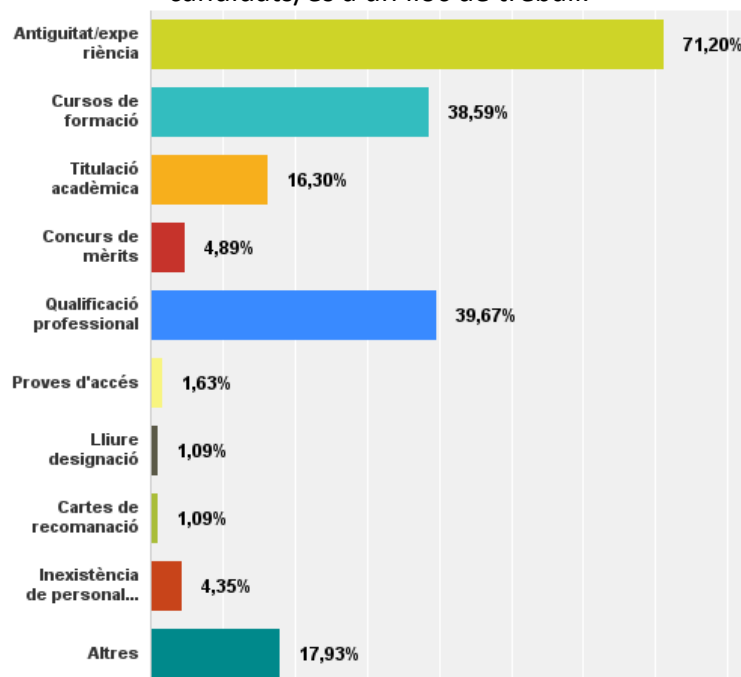
Figura 5. Ocupacions més demandades

Respecte a formació complementària, se li dóna molta importància als **idiomes**, la qual cosa coincideix amb el caràcter turístic de la localitat sent l'anglès el més important segons el 95%, seguit de l'alemany (65%) i el francès (40%).

Gràfic 19. Idiomes segons importància per l'accés a l'ocupació. Elaboració pròpia

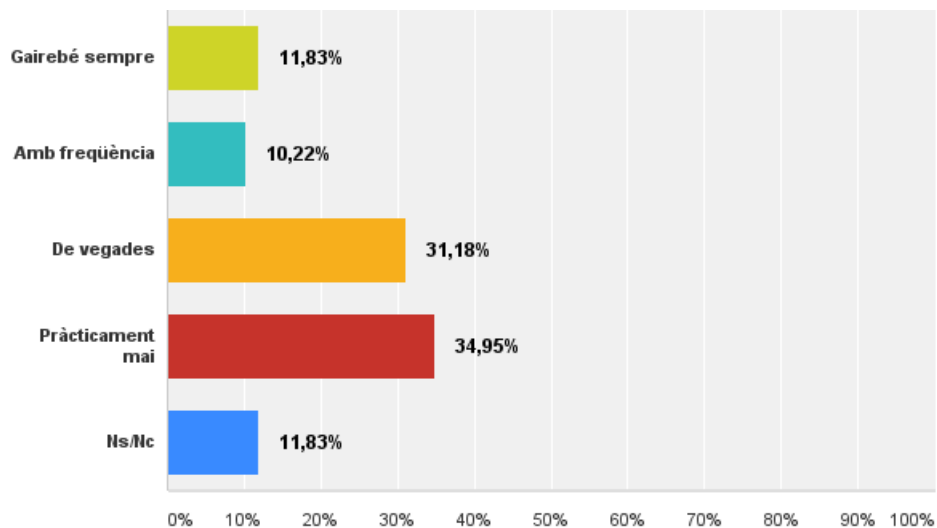
L'experiència (71,20%) és l'aspecte més valorat a l'hora de contractar nous/as candidats/es a un lloc de treball.

Gràfic 20. Aptituds i capacitats millor valorades per accedir a l'ocupació. Elaboració pròpia

g) Accés a perfils de treballadors/es

Més de la mitat de les empreses (52%) afirma tindre dificultats per trobar treballadores/s amb el perfil necessari, dels quals el 22% afirma tindre sempre o quasi sempre; el 66% algunes vegades o pràcticament mai i, no obstant això, no veuen necessari tindre estudis superiors.

Gràfic 21. Dificultat a l'hora de trobar treballadors/es. Elaboració pròpia

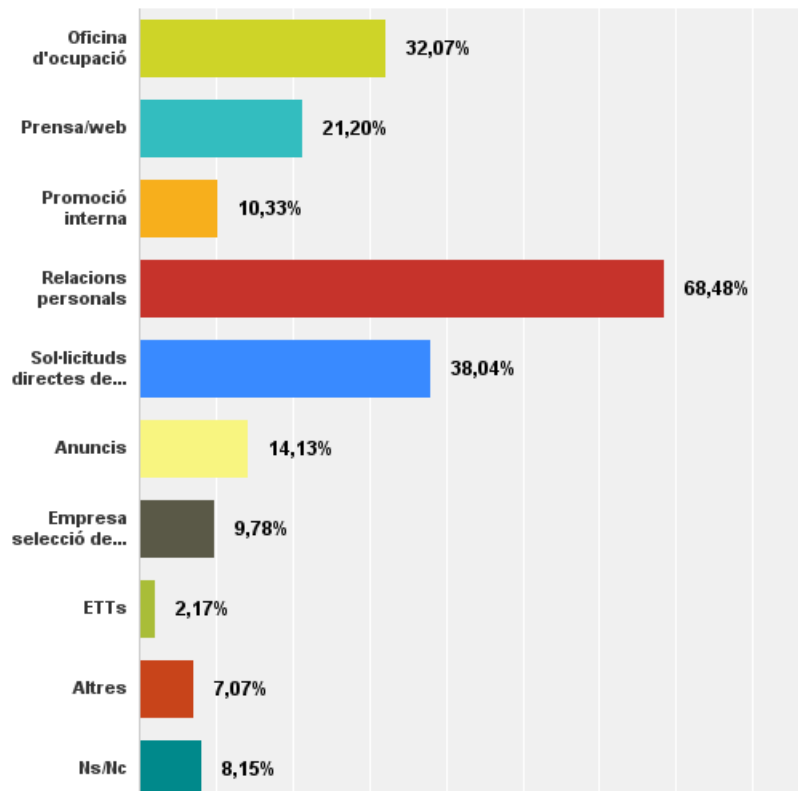
El **perfil professional** més difícil de contractar per part de les empreses, pel fet que **no es presenten o no troben candidats** amb eixes aptituds professionals, és en llocs d'instal·lació i **manteniment, indústria alimentària i confecció tèxtil**, la qual cosa planteja una contradicció amb l'afirmació de no necessitar personal amb estudis superiors.

Els idiomes són una de les principals carències que troben els empresaris a l'hora de contractar personal adequat.

El 18% de les empreses té previst augmentar la plantilla, sobretot en el sector turístic, concretament en la restauració. Eixos nous llocs d'ocupació demandats corresponen a cambrers/es (35,48%), vendes (32,26%) i atenció al públic (25,81%).

A continuació s'adjunta gràfica on es poden observar els mitjans més freqüents a través dels quals les empreses troben als seus treballadors/es per cobrir els llocs vacants. Les relacions personals i l'entorn immediat, amb un 70%, són la principal font per trobar treballadors/es, el que fa destacar la informalitat a l'hora de buscar perfils i la influència de la proximitat i relacions personals.

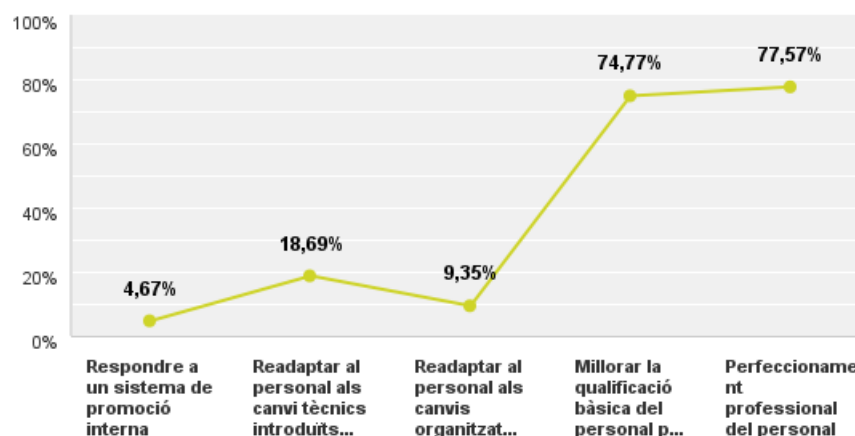

Gràfic 22. Mitjos d'accés a candidats/es per cobrir llocs de treball. Elaboració pròpia

El 88% de les Empreses locals troben el perfil de treballadors/es que busca en persones de la Marina Alta; sols el **12% afirma que ha de buscar-les fora perquè no se troba l'esmentat perfil.**

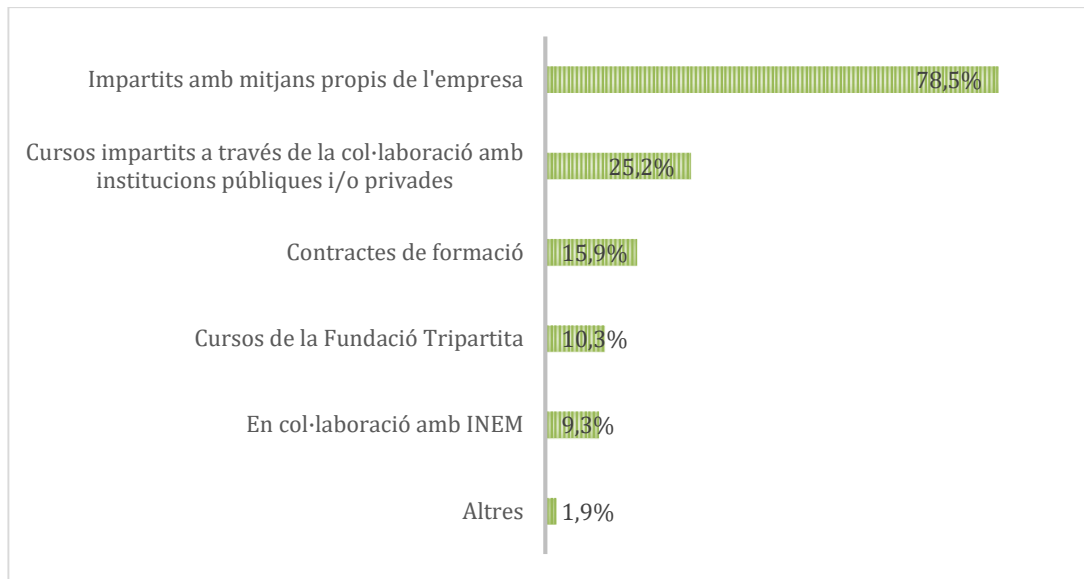
Per altre costat **la majoria d'Empreses (58%) realitza activitats per formar al personal amb l'objectiu de millorar i perfeccionar la seua qualificació professional en benefici de l'empresa (ver Gràfic 13)**

Gràfic 23. Motius per realitzar activitats formatives per part de les empreses. Elaboració pròpia

Els procediments més utilitzats en el desenvolupament d'estes activitats de formació són els **cursos impartits amb mitjans propis de l'empresa en el 78,3% dels casos**

seguit dels **cursos impartits en col·laboració amb institucions públiques o privades amb subvencions (25,5%)**.

Gràfic 24. Procediments per desenvolupar activitats de formació. Elaboració pròpia

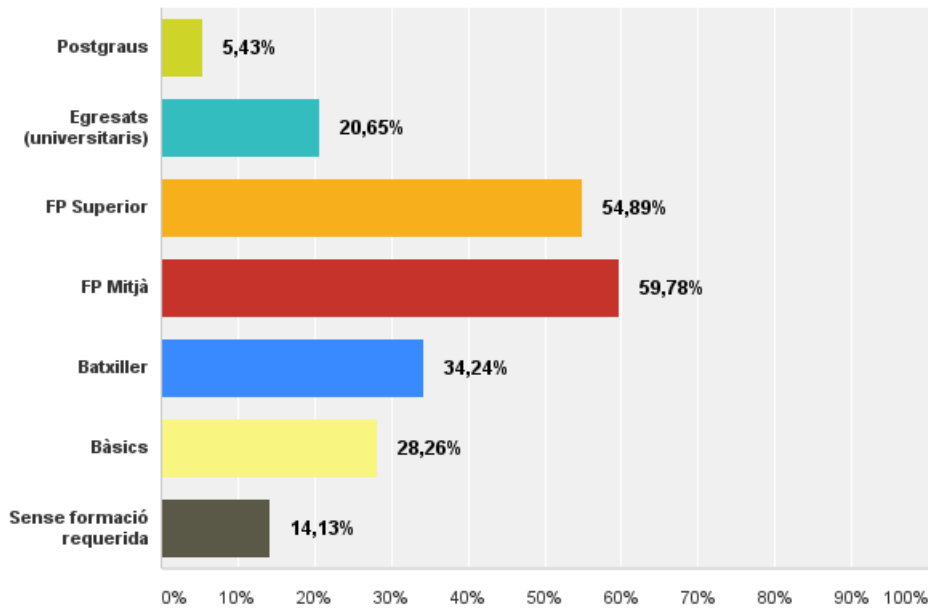
El 87,5% considera que en el moment en què es va realitzar l'enquesta tenien coberta **les necessitats de formació professional entre les seues empleats/des enfront del 12,5% que afirma tindre necessitats no cobertes de formació professional** entre els seus empleats/des.

Si analitzem les dificultats de trobar treballadors/es adequats/des al perfil que demanda l'empresa, s'observa que és el sector Serveis on més dificultats es troben per trobar treballadores/s que s'ajusten a les seues demandes. La principal carència que troben és la poca o nul·la formació en idiomes.

El principal motiu de perquè hi ha eixes necessitats, segons les persones enquestades, és que indiquen que hi ha poques **persones amb eixe perfil (50%)** o que **no hi ha una formació amb eixe perfil en el municipi (25%)** i per tant hi ha pocs **treballadors/es amb eixes capacitats**.

Respecte al tipus d'ocupació més important, en el cas que augmentara la càrrega de treball entre les empreses, l'ocupació **més demandada és la de personal de Serveis (68%)** seguit amb prou distància per **personal operari (30%)** i **personal tècnic (22%)**.

Quant al nivell formatiu de les dites contractacions, la formació **professional es torna a consolidar com la que millors expectatives d'ocupació té a Dénia amb un 60%** (veure gràfic 25)

Gràfic 25. Nivell d'estudis amb millors expectatives de contractacions al municipi. Elaboració pròpia

Encara que totes les competències són ben valorades, es valora molt a l'hora de contractar que les persones tinguen **INICIATIVA I COMPETÈNCIES TÈCNIQUES**.

L'edat dels/es treballadors/es no és important per al 50% de les empreses. A pesar d'això determinades empreses preferix contractar persones d'entre 26 i 35 anys (40%) o menors de 25 (22%). Estes empreses amb preferències en l'edat dels seus treballadors/as es concentren en el sector Serveis i com principals motius al·leguen que es tracta del **perfil més responsable i amb més iniciativa per a les persones entre 26 i 35 anys; i amb major capacitat d'adaptació al lloc per al cas dels menors de 22.**

6. PERSPECTIVES D'OCUPACIÓ I FORMACIÓ DISPONIBLE

Segons uns estudis sobre perspectives laborals realitzats a Espanya, s'han determinat quines són les professions amb més futur per als pròxims anys (SEPE 2015; i PWC,2014). Per conèixer la coincidència que existix en matèria d'ocupació en l'àmbit municipal amb les dades nacionals, s'ha realitzat una revisió de les ofertes d'ocupació disponibles en el municipi i una comparativa de les professions futures amb la formació professional i orientada a l'ocupació que hi ha disponible a Dènia.

A partir de tota esta informació es pot concloure que és necessari o almenys desitjable una **ACTUALITZACIÓ DE LA FORMACIÓ ORIENTADA A L'OCUPACIÓ DE DÈNIA, MANTENINT LA QUE JA EXISTIX EN MATÈRIA D'HOSTALERIA I RESTAURACIÓ, ADMINISTRACIÓ I FINANCES I IDIOMES, PERÒ AMPLIANT LA FORMACIÓ ORIENTADA AL SECTOR AGROALIMENTARI, SECTORS AUXILIARS D'HOSTALERIA I RESTAURACIÓ, INFORMÀTICA I COMUNICACIÓ, XARXES SOCIALS I PÀGINES WEB.**

A continuació s'adjunta taula on es poden veure les professions amb millors perspectives a escala nacional. En la taula es destaquen les professions que coincidixen amb les demandes empresarials del municipi:

Com es pot observar en les taules 18 i 19, les principals ofertes d'ocupació de Dènia es concentren en sector Serveis i sector turístic per a les professions de **COMERCIAL, COMUNICACIÓ I LES RELACIONADES AMB LA RESTAURACIÓ** (cambrers/as, cuina, etc.)

Quant a la **FORMACIÓ** disponible en el municipi es pot afirmar que **SÍ que ESTÀ COBERTA EN MATÈRIA D'HOSTALERIA I RESTAURACIÓ** però hi ha **CARÈNCIES EN L'ÀREA COMERCIAL, EN L'ÀREA D'INFORMÀTICA I COMUNICACIÓ, TECNOLOGIA I SECTOR MEDIAMBIENTAL, A MÉS DE SECTORS GEOESTRATÈGICS COM L'AGRICULTURA I EL MARÍTIM PESQUER.**

Taula 22. Relació entre oferta formativa i demandes d'ocupació

SECTOR	Enquesta	Ofertes reals	SEPE	Fundació PWC	Recruiter jobs	Start up impact	FP Dènia	FP comarca	FOE	FENF	Grau Dènia
Activitat turística rural			X				SI	SÍ	NO	NO	NO
Agricultura ecològica			X	X			NO	NO	NO	NO	NO
Analista i controlador/a financer	X		X				NO	NO	NO	NO	SI
Artesanies	X	X			X		NO	NO	NO	NO	NO
Assessoria i gestoria d'empreses			X				NO	NO	SÍ	NO	SI
Auxiliar de clínica i geriatria			X	X			NO	SÍ	NO	NO	NO
Ajudant a domicili			X				NO	SÍ	NO	NO	NO
Ajudant de cuina		X	X	X			SÍ	NO	SÍ	SÍ	NO
Cambrer/ a +idiomes	X	X	X	X			SÍ	NO	SÍ	SÍ	NO
Comerç exterior	X		X				NO	NO	NO	NO	NO
Community manager			X				NO	NO	NO	NO	NO
Creatiu/va, dissenyador/a i consultor/a de màrqueting	X	X	X		X	X	NO	NO	NO	NO	NO
Disseny arquitectura urbana sostenible			X	X			NO	NO	NO	NO	NO
Electromecàniques	X		X				SÍ	SÍ	NO	SÍ	NO
Especialista en tecnologia ink-jet			X				NO	NO	NO	NO	NO
Especialista Star ups tecnològiques					X	X	NO	NO	NO	NO	NO
Expert xarxes socials i mass media		X	X	X			NO	NO	NO	NO	NO
Fisioterapeuta			X				NO	NO	NO	NO	NO
Gestió qualitat mediambiental	X		X	X			NO	NO	SI	NO	SI
Gestió de residus i Medi ambient			X	X			NO	NO	NO	NO	SI
Gestió cultural			X	X			NO	SÍ	NO	NO	SI
Gestió d'estalvi energètic			X	X			NO	NO	NO	NO	NO
Idiomes-Traductores i intèrprets				X			NO	NO	NO	NO	SI
Innovació alimentària			X				NO	NO	NO	NO	NO

SECTOR	Enquesta	Ofertes reals	SEPE	Fundació PWC	Recruiterly jobs	Start up impact	FP Dènia	FP comarca	FOE	FENF	Grau Dènia
Instal·lacions, reparacions i manteniment d'habitatges	X		X				NO	SÍ	NO	NO	NO
Instal·lador especialitzat domòtica	X		X				SÍ	SÍ	SÍ	NO	NO
Instal·lador especialitzat energies renovables	X		X	X			NO	SI	NO	NO	NO
Cap de sala+idiomes			X	X			NO	SÍ	NO	NO	NO
Metges especialistes			X	X			NO	NO	NO	NO	NO
Personal de neteja		X	X	X			NO	NO	SI	NO	NO
Preparació de càtering			X	X			SÍ	SÍ	SÍ	SI	NO
Programació Web i disseny gràfic		X	X		X		NO	SÍ	NO	NO	SI
Serveis avançats als empreses informàtica			X		X		NO	NO	NO	NO	SI
Serveis avançats als empreses Serveis financers			X	X			SÍ	SÍ	SÍ	SI	SI
Serveis avançats als empreses tecnologia			X				NO	NO	NO	NO	SI
Tècniques agràries avançades			X			X	NO	NO	NO	NO	NO
Tècnic/a comercial	X		X				NO	SÍ	NO	NO	NO
Tècnic/a de control numèric computeritzat			X				NO	NO	NO	NO	SI
Tècnic/a d'enginyeria dels telecomunicacions			X				NO	NO	NO	NO	NO
Tècnic/a especialitzat i programador de sistemes informàtics (help desk)			X		X		NO	NO	NO	NO	SI
Tècnic/a immobiliari		X	X	X			NO	NO	NO	NO	NO
Terapeuta ocupacional			X				NO	NO	NO	NO	NO

Font: Elaboració pròpia

La següent taula arreplega una mostra de les ofertes d'ocupació del municipi publicades en els principals buscadors d'ocupació. Com es pot observar en la mateixa els llocs més demandats es corresponen amb els principals sectors econòmics del municipi.

Taula 23. Ofertes d'ocupació per Dènia, cercadors principals. Elaboració pròpia.

OFERTA	MIL ANUNCIOS	INDEED	INFOJOBS	INFO EMPLEO	TRABAJANDO	SERVEF	TECNO EMPLEO	BEEBEE
COMERCIAL	16	3	2	7	5	3		3
Cambres/as	13	3				1		
Cuiner/a i 2n cuina	6	3	4			3		
Dependents de botiga	3	4	7			1		1
Disseny gràfic/ Disseny web	4	1	1		1		1	1
Neteja	2		1					
Ajudant direcció/ Administratiu/a	1							
Xapista/ Cap de taller	1		1					
Control qualitat	1							
Costura	1							
Editor/a de vídeo	1							
Electricista	1	1						
Higienista dental	1							
Immobilària	1	1		1				
Màrqueting	1							
Mystery shopper	1	1		1				
Protètic Dental	1							
Recepcionista/ Teleoperador/a	2	1	1					
Activitats físiques		1	1			1		
Atenció xiquets/as		3						
Dietètica		1	1	1				
Enquestador/a		1						
Funerari/a			1					
Promotor/a / hostessa			1					
Segurs		1	1					
TOTAL	57	26	23	10	6	9	1	5

Font: Elaboració pròpia

7. CONCLUSIONS

LA PRINCIPAL CONCLUSIÓ a què s'ha arribat és que **SÍ HI HA FORMACIÓ ADEQUADA** a les necessitats de les empreses del municipi en el sector Serveis, concretament en les activitats del **SECTOR TURÍSTIC** (hostaleria i restauració); **encara que s'han detectat NECESSITATS NO COBERTES EN ALTRES ÀREES PROFESSIONALS.**

Es confirma, de nou, que l'economia de la ciutat es recolza fonamentalment en el turisme. Això planteja, necessàriament, una reflexió sobre les debilitats que suposa dependre d'un sector tan volàtil quant a la seua dependència respecte a decisions i estratègies geopolítiques d'altres llocs. El turisme és una economia complementària i poc estable; genera un tipus d'ocupació estacional i fluctuant que depén de la capacitat d'altres focus urbans per atraure turistes, i d'aspectes que, moltes vegades, escapen a les decisions i estratègies locals.

Pel que fa al **SECTOR MARÍTIM**, i a pesar que Dénia és un enclavament geoestratègic per al desenrotllament de les activitats incloses dins en ell, **NO S'OBSERVA**, en les dades extretes sobre formació i ocupació, **L'APROFITAMENT** d'este potencial **A TRAVÉS DE FORMACIÓ PROFESSIONAL, ORIENTADA A L'OCUPACIÓ O NO FORMAL**, que permeta l'**EXERCICI D'ACTIVITATS MARÍTIMES** enfocades al desenrotllament econòmic del sector (esportives, turístiques, culturals, mediambientals, etc.).

A escala mediambiental, Dénia compta amb la reserva Marina del Cap Sant Antoni i el parc Natural del Montgó que requerixen professionals qualificats per a la seua gestió, conservació i protecció. Davant de la falta de formació en este aspecte, pareix necessari buscar mà d'obra fora del marc local i comarcal, sent esta carència formativa una debilitat a resoldre a través d'estudis específics en esta línia i futures anàlisis per a la detecció de nous jaciments d'ocupació en este camp.

Quant a la formació **SERVEIS A LA COMUNITAT I ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA** resulta molt limitada. Si es té en compte que Dénia compta amb un índex de població dependent tan elevat (46,7%) i una estructura poblacional envellida, la necessitat de crear Serveis per atendre esta problemàtica creix diàriament, per la qual cosa resultaria molt útil realitzar estudis encaminats a detectar futurs Serveis d'atenció soci comunitària eficaç i rendibles, alhora que professionals adequats per atendre'ls.

En referència a l'anàlisi i caracterització del teixit empresarial local, es detecta sobretot **MALA COMUNICACIÓ entre sector empresarial i centres educatius per coordinar-se i fomentar l'ocupació**; i una **FALTA D'INFORMACIÓ CAP A LES EMPRESES** sobre quines opcions, tipus de cursos i organismes formatius existixen per

formar als/les seus/es empleats/des i buscar personal laboral, a més de quina formació oferir als/les seus/es empleats i/o quins perfils buscar.

Els SERVEIS PÚBLICS DE BUSCA D'OCUPACIÓ NO RESULTEN EFECTIUS o almenys no són percebuts com a tal per part de les empreses. Preferixen buscar els/les seus/es empleats/des a través de relacions **personals i pels currículums que reben**. La conclusió que es pot extraure d'açò és que **no perceben estos Serveis externs com a útils, per la qual cosa seria necessari readaptar-los a les necessitats dels empresaris** i detectar noves formes de comunicació entre ambdós parts. D'altra banda, açò podria deure's a una **falta de conscienciació** per part de l'empresariat local a l'hora de realitzar **les contractacions de forma reglada**. Per poder determinar efectivament els motius seria necessari realitzar un estudi centrat en eixe punt. Pel que fa al **SECTOR MARÍTIM**, i a pesar que Dénia és un enclavament geoestratègic per al desenvolupament de les activitats incloses dins d'este sector, **NO S'OBSERVA** en les dades extrets sobre formació i ocupació **L'APROFITAMENT** d'este potencial **A TRAVÉS DE FORMACIÓ PROFESSIONAL, ORIENTADA A L'OCUPACIÓ O NO FORMAL** que permeta l'**EXERCICI D'ACTIVITATS MARÍTIMES** enfocades al desenvolupament econòmic del sector (esportives, turístiques, culturals, mediambientals, etc.).

S'ha detectat un **NIVELL TECNOLÒGIC FEBLE ENTRE LES EMPRESES**. Menys del 50% té pàgina web corporativa i/o perfils en les xarxes socials. Això posa de manifest la **NECESSITAT DE FORMAR PERFILS** de treballadors/es i/o donar **FORMACIÓ A LES EMPRESES I FOMENTAR ENTRE LA POBLACIÓ, ESTUDIS ENFOCATS AL COMERÇ ONLINE, CREACIÓ DE PÀGINES WEB, REDACCIÓ DE CONTINGUT ONLINE, MÀRQUETING EN XARXES SOCIALS** per augmentar el volum de treball i per tant millorar els seus beneficis i fomentar l'ocupació.

L'INCREMENT EN L'OFERTA FORMATIVA relacionada amb la **informàtica**, concretament amb la creació de pàgines web i redacció de continguts web, màrqueting online i comerç electrònic resulten **NÍNXOLS D'OCUPACIÓ AMB BONA PERSPECTIVES LABORALS** que poden donar un impuls per al desenvolupament de les empreses municipals dins i fora del municipi.

Finalment, si tenim en compte que el **SECTOR AMBIENTAL ÉS UN EIX PRINCIPAL** de l'atractiu del municipi per a l'**ATRACCIÓ DEL TURISME** seria beneficiós augmentar la formació en este àmbit i millorar les condicions ambientals del mateix avançant cap a la seua conversió cap a un municipi eco-sostenible, a més d'un nínxol d'ocupació.

A manera de conclusió, després del que exposa anteriorment, a continuació es llisten una sèrie d'afirmacions en matèria d'ocupació i formació extretes a partir del treball realitzat, que marcaran les futures línies de desenvolupament en l'àmbit sociolaboral del municipi:

EN L'ÀMBIT DEMOGRÀFIC:

- Trobem una població adulta amb tendència a envellir i una disminució gradual en els índexs de joventut.

- Esta tendència demogràfica indica dificultats per a la creació d'empreses i dinamisme.

EN L'ÀMBIT D'OCUPACIÓ:

- **DÈNIA** compta amb un sector empresarial basat en els **SERVEIS I RECOLZAT EN EL TURISME**
- Les empreses d'àmbit municipal estan constituïdes principalment per **AUTÒNOMS/AS I PIMES DE CARÀCTER FAMILIAR** amb una mitjana de 5 treballadores/s per empresa
- Es tracta d'un **TEIXIT EMPRESARIAL SENSIBLE**. Les xicotetes empreses creen la major part de les ocupacions i són el verdader motor econòmic, d'ací que el "dinamisme econòmic" ha de combinar l'ajuda a l'existent a més de polítiques d'emprenedoria.
- Compta amb **TAXES DE DESOCUPACIÓ ELEVADES** en sectors que no siguen de Serveis.
- En els últims anys hi ha hagut un **LLEUGER AUGMENT** en el **RITME DE CREACIÓ D'EMPRESES I LLOCS DE TREBALL**.
- Les professions amb més eixida són les relacionades amb les **VENDES, COMERÇ I HOSTALERIA I RESTAURACIÓ**, en estos moments.
- Podem inferir que hi ha sectors "oblidats" sense rellevància en la nomenclatura, però que seran intensius en ocupació i poden activar-se. El principal sector és el d'atenció **a dependents**, ja que hem afirmat que prop del 50% de la població estarà en esta situació els pròxims anys.
- Hem de mencionar les ocupacions derivades de la posició geoestratègica de Dènia. D'una banda aquelles ocupacions que poden i han de desenrotllar-se al voltant **del mar** (esports aquàtics, pesca, nàutics) Per una altra els relacionats amb el medi ambient **natural i la recuperació patrimonial**. I finalment els relacionats amb el patrimoni **i la riquesa agrícola** de la comarca.
- Ens preocupa el nombre de persones en situació de **pobresa**. En 2015 van ser ateses 1099 persones, és a dir, entenem que el problema del treball en precari crea una pobresa estructural que ha de ser tinguda en compte.

EN L'ÀMBIT FORMATIU:

- La **FORMACIÓ PROFESSIONAL** és el nivell d'estudis amb **MÉS EIXIDA LABORAL** entre les empreses del municipi.
- A les empreses els agrada **FORMAR ELS SEUS EMPLEATS/DES**, per la qual cosa no exigixen nivells molt elevats de formació.
- Es valora més la **RESPONSABILITAT, INICIATIVA I FLEXIBILITAT** que la mateixa formació reglada; d'ací que les persones amb un nivell de capacitació bàsica o mitja siguen el perfil més demandat pels empresaris per la seua capacitat d'adaptació al lloc i d'aprenentatge. (Competències **Soft**)
- Es valoren les competències tècniques.
- Necessitat de **FORMACIÓ EN IDIOMES per als treballadors/es**.

- L'idioma més demandat per als treballadors/es és l'**ANGLÉS** seguit de l'**ALEMANY** i **FRANCÉS**. (Qualificacions transversals, CEDEFOP, en Pitarch, n.d)
- La forma d'ocupar els llocs vacants és a través de **RELACIONS PERSONALS**; d'ací **la dificultat per accedir a persones amb el perfil desitjat per part de les empreses** .
- El 50% de les empreses realitza **CURSOS DE FORMACIÓ INTERNA**.
- **SÍ que HI HA FORMACIÓ ACCESSIBLE** per a la població de Dènia d'acord amb les demandes de les empreses.
- Es percep una **FALTA DE CONEIXEMENT PER PART DE LES EMPRESES SOBRE LA FORMACIÓ DISPONIBLE** per contactar amb possibles treballadors/es i/o oferir als seus empleats/des.
- Gran part de les empreses no coneixen l'oferta formativa de la fundació tripartida.
- **BAIX GRAU TECNOLÒGIC** de les empreses.
- Necessitat de **FORMACIÓ EN COMERÇ ELECTRÒNIC, CREACIÓ DE PÀGINES WEB** i publicitat a través de xarxes socials.
- La combinació de transports i vies per accedir a Dènia des d'altres punts de la comarca o viceversa **SÓN UN OBSTACLE PER AFAVORIR L'ACCÉS A LA FORMACIÓ I, SOBRETOT, A L'OCUPACIÓ**.
- Necessitat de **COORDINAR A LES DIFERENTS ENTITATS FORMATIVES**.

8. FUTURES LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

Basant-se en els resultats obtinguts, i a partir de la detecció de barreres d'accés a l'ocupació i necessitats no cobertes de formació professional, a continuació es detallen diferents accions a dur a terme en futures línies d'investigació per corregir i superar estes carències afavorint el desenrotllament socioeconòmic de la població:

- **Establir els sectors estratègics, estancats i emergents** per poder TREBALLAR AMB noves línies d'actuació en el desenrotllament local i la seua adequació formativa.
- Analitzar les barreres i **necessitats no cobertes** en relació a Serveis i formació professional per atendre PERSONES **DEPENDENTS** i **noves necessitats que planteja ENVELLIMENT POBLACIONAL** per identificar nous jaciments d'ocupació per atendre de manera eficaç i rendible a estos col·lectius.
- **Validació de la fase I.**
- **Impulsar estudis mediambientals** de protecció del patrimoni ambiental com a element de valor turístic lligat al desenrotllament local.
- Conèixer els índexs **de pobresa de la Marina** i les accions que es duen a terme per pal·liar-los.
- Estudiar els fluxos de TRANSPORT.
- Seguir les línies d'investigació que es deriven de les necessitats **de la Mesa per l'Ocupació de Dènia.**

BIBLIOGRAFIA (generada amb <https://www.citethisforme.com>)

- ABC, (2016). La actividad turística creció un 3.7% el año pasado, según Exceltur.
- ABC, (2016). Más de la mitad de los jóvenes españoles están dispuestos a buscar oportunidades fuera del país.
- Alonso, R. (2016). ¿Cómo afecta la recuperación al desempleo juvenil? [online] Disponible en: <http://expansion.com>
- Anon, (2016). [online] Disponible en: <http://lourdestebe.wordpress.com>
- Aprobada la ley de FP del País vasco que busca adaptarse a las necesidades de Empresas y empleo. (2015). [online] Disponible en: <http://eleconomista.es>
- Ayuntamiento de Dénia, (2015). *El gobierno municipal aumenta las bonificaciones por fomento del empleo en las nuevas ordenanzas fiscales*. Dénia: Ayuntamiento de Dénia.
- Ayuntamiento de Dénia, (2016). *El gobierno municipal incrementa el presupuesto destinado a políticas sociales y de empleo*. Dénia: Ayuntamiento de Dénia.
- Ayuso, M. (2015). Los cinco cambios que definirán el futuro del trabajo (si queda alguno). [online] Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- Ayuso, M. (2016). Las 9 profesiones que van a desaparecer desde ya mismo. Y será sólo el comienzo. [online] Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- Barnes, G. (2016). Lo dijo Google y se suman las consultoras: el expediente académico no sirve para nada. Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- Calvo Martínez, J. (2015). El autónomo invierte un máximo de 400 euros al año en su formación. [online] Disponible en: <http://cincodias.com>
- Callejo, Javier: "Articulación de perspectivas metodológicas: posibilidades del grupo de discusión para una sociedad reflexiva". UNED.
- Callejo: "Observación, entrevista y grupos de discusión: el silencio en tres prácticas de investigación". Revista española de Salud Pública, Vol 76, Núm.5. Madrid.
- Cancela, C. (2015). Formación con más prácticas en las Empresas, clave para Seat. [online] Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- Canales, M y Binimelis, A.. (1994) "El Grupo de Discusión". Revista de Sociología, Facultad de Ciencias Sociales, Universidad de Chile
- Cara, A. (2016). Casi dos millones de empleos quedarán vacantes en España en 2020 por falta de profesionales cualificados. ABC.
- López, J. (2016). *La tierra de los Nadie Blog de Javier López*. [online] Blog.ccoo.es. Disponible en: <http://blog.ccoo.es/la-tierra-de-los-nadie-blog-de-javier-lpez>
- Chequeformacion.es. (2016). *Chequeformacion.es*. [online] Disponible en: <http://chequeformacion.es>
- CIERVAL, (n.d.). *Detección de necesidades de formación y diagnóstico de las*

competencias profesionales en las Áreas de gestión de la empresa.

- Cincodías (2015) La mayoría de las empresas no factura ni dos millones de euros. El 99,8% de las empresas de España son pymes y un 95%, micropymes. [online] Disponible en: <http://cincodias.com>
- Consejo de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación de la CV, (n.d.). *Plan director comercial, La Marina Alta.*
- Corral Álvarez, E. (2015). Una estrategia global para la formación profesional. [online] Disponible en: <http://cincodias.com>
- Creama presenta su plan de actuación para 2016. (2015). [Comunicado] internet, Dénia.
- Creama se marca como objetivo para 2016 una mayor cooperación y un crecimiento sostenible. (2015). [comunicado] internet, Dénia.
- Creama, (2013). *Plan de actuación: estrategia emprendimiento y empleo joven.* Creama.
- El ayuntamiento de Dénia se beneficiará del plan de empleo conjunto de la diputación. (2015). [online] Disponible en: <http://Dénia.com>
- El trabajo en el siglo XXI. (2006). [Vitoria-Gasteiz]: Ararteko.
- European comission, (2015). *Dropout and Completion in higher education in Europe.* Luxemburgo: Publicenions Office of European Union.
- Exceltur, (2005). *Impactos sobre el entorno, la economía y el empleo de los distintos modelos de desarrollo turístico del litoral Mediterráneo español, Baleares y Canarias.*
- Formando emprendedores arriba a Dénia. (2013). *Jóvenes empresarios*, (14).
- Friendly Business. (2015). *Friendly Business.* [online] Disponible en: <http://fbusiness.wordpress.com>
- Fundación BBVA, (2015). *La formación y el empleo de los jóvenes españoles. Trayectoria reciente y escenarios futuros.* Economía y sociedad. Biblioteca Nueva S.L.
- García Ferrando, M., Ibañez, J., Alvira, F.(1984) “El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación”. Alianza, Madrid.
- Generalitat valenciana, (2010). *La oferta y la demanda de la formación profesional en la Comunidad valenciana.* Plan valenciano de la Formación profesional 2011-2013.
- Gutiérrez Brito, Jesús (2001) “Elementos no técnicos para la conducción de un grupo de discusión”. Revista Empiria, Núm.4 . Uned
- Hernández, E. (2015). La gran transformación que está sufriendo el mundo, Y será el tema central de Davos 2016. [online] Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- Ibañez J. (1993) “Más allá de la sociología. El grupo de discusión: técnica y crítica”. Editorial Siglo XXI,
- Ibáñez, J (1989) ¿Cómo se realiza una investigación?

- Ibáñez J, Alvira F: (1997). El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. (pp. 283-297). Madrid: Alianza Editorial. Martín Criado, E.
- IESE business School, (2014). *Armonizar la educación con el empleo en España. Un reto a 5 anys.*
- Ignasi Alcalde. (2016). *Ignasi Alcalde.* [online] Disponible en: <http://ignasialcalde.es>
- JOVEMPA, (2014). *Estudio de percepción empresarial en memoria económica y de empleo 2015.* Jovempa federación.
- Jueguen Graucob, M. and Rodríguez Sanabra, G. (2011). *Análisis del turismo residencial en Dénia.* [Trabajo final de carrera] UPV. Gandía.
- König, R. (1973) *Tratado de sociología empírica.* Madrid. Tecnos,
- La formación en el sector online, la clave para cubrir la futura demanda de empleo. (2015). [online] Disponible en: <http://eleconomista.es>
- La OIT cree que hay margen para subir el SMI un 10% en los próximos 3 anys. (2016). [online] Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- La Teorización Anclada (Grounded Theory) como Método de Investigación en Ciencias Sociales: en la encrucijada de dos paradigmas. (2009) *Cinta de Moebius*, 23. Zamboni, C.
- Lázaro, N., Moltó, M.L. y Sánchez, R. (2013), *La Información estadística para el análisis de género en el mercado laboral: Una perspectiva implícita en la obra de Luis Toharia.* *Revista de Economía Laboral* 10, pp. 87-103
- López, C. (2015). *Xàbia será la capital del Creama en 2016.* [online] Disponible en: <http://xabiaaldia.com>
- *Los perfiles de la oferta de empleo 2015.* (2015). SEPE.
- Los profesionales de formación valoran que en 2016 se retomen las escuelas taller, casas de oficio y talleres de empleo. (2015). [online] Disponible en: <http://eleconomista.es>
- *Mañana entra en vigor el nuevo sistema de formación profesional para el empleo.* (2015). [online] Disponible en: <http://eleconomista.es>
- Marina Plaza, (2015). *Calp y Dénia lideran de forma abrumadora la destrucción de empleo en la Marina alta.* [online]. Disponible en: <http://lamarinaplaza.com>
- Marina Plaza, (2015). *Dénia se sitúa entre las 10 ciudades de España con mayor aumento del número de autónomos el último año.* [online]. Disponible en: <http://lamarinaplaza.com>
- Marina Plaza, (2015). *El paro en la Marina Alta se dispara otra vez con mil desempleados más en un mes.* [online] Disponible en: <http://lamarinaplaza.com>
- Marina Plaza, (2015). *La UE selecciona para su plan de desarrollo cultural de las*

regiones la propuesta de Dénia, aplicada al turismo y la gastronomía. [online] Disponible en: <http://lamarinaplaza.com>

- Marina Plaza, (2016). La comarca cerró 2015 con 1500 parados menos en un año pero más del doble que antes de la crisis. [online] Disponible en: <http://lamarinaplaza.com>
- Marina Plaza, (2016). La destrucción de empleo tiene nombre de mujer en la Marina Alta. [online] Disponible en: <http://lamarinaplaza.com>
- Martín Criado, Enrique: (1992) "El grupo de discusión como situación social". REIS, Universidad de Granada,
- Marugán Pintos, B. (2002). *Estrategias laborales ante los desafíos ecológicos globales. Valorizar socialmente las contribuciones de las Dones en el sector pesquero español para asegurar la pervivencia del oficio, del sector y del ecosistema marino.*
- Mayntz, R, Holm, K y Hübner, P (1980) Introducción a los métodos de la sociología empírica. Alianza universidad, Madrid.
- Meneos, M. and Bustillo, A. (2015). Descubre cuál es el empleo que crean las "star up". [online] Disponible en: <http://expansion.com>
- Ministerio de educación cultura y deportes, (2016). *Méndez de Vigo: "El objetivo para la próxima legislatura es alcanzar 100000 plazas de FP dual"*. [online] Disponible en: <http://www.mecd.gob.es/prensa-mecd/actualidad/2016/02/20160203-fp.html>
- Murillo, S y Mena, L (2006). Detectives y camaleones: el grupo de discusión. Una propuesta para la investigación cualitativa. Madrid. Talasa
- Oie.es. (2016). *Observatorio de innovación en el* [online] Disponible en: <http://www.oie.es>
- OIT, (2016). *Perspectivas sociales y del empleo en el mundo. Tendencias 2016.* Ginebra: OIT.
- Pitarch, M. (n.d.). *Adaptación de la oferta de formación profesional reglada a las necesidades del mercado de trabajo. El caso de las comarcas centrales de la Comunidad Valenciana.* [PDF] Universitat de Valencia.
- Proveedordematerialdidactico.com. (2016). *El blog del proveedor de material didáctico.* [online] Disponible en: <http://www.proveedordematerialdidactico.com/>
- PWC, (2014). *Trabajar en 2033.* España 2033.
- Raymond, E (2005): La Teorización Anclada (Grounded Theory) como Método de Investigación en Ciencias Sociales: en la encrucijada de dos paradigmas. Cinta de Moebio, 23
- Rebossio, A. (2015). Cómo dar alas a la productividad. *El país.*

- Rouzaut, P. (2015). Claves para que la formación dual triunfe. [online] Disponible en: <http://expansion.com>
- Rouzaut, P. (2015). La FP dual despega con fuerza. [online] Disponible en: <http://expansion.com>
- Saiz, S. and Casilda, A. (2015). España líder en formación a distancia. [online] Disponible en: <http://expansion.com>
- Salgado, Raúl (2015) El tamaño importa para la productividad de las pymes [online] Disponible en: <http://contunegocio.es> [Creado 12 Abr.2016]
- Sánchez, C. (2015). El desempleo se hace crónico: el paro supera el 18% de los activos. [online] Disponible en: <http://elconfidencial.com>
- Sánchez Carrión, J.J. (1995): Manual de análisis de datos. Alianza universidad.
- Sánchez -Silva, C. (2012). ¿No estaba el futuro del empleo en la formación? *El país*.
- Sánchez-Silva, C. (2013). El paro que más quema. *El país*.
- Schwart, Howard y Jacobs, Jerry (1984) Sociología cualitativa. Método para una reconstrucción de la realidad. Editorial Trillas. México,
- SEPE, (2014). *Estrategia española de activación para el empleo 2014-2016*. Madrid: SEPE.
- SEPE, (2016). *Certificados de profesionalidad*.
- SEPE, (2016). *Repertorio nacional de certificados de profesionalidad*. SEPE.
- Spring professional, (2016). *XI informe los + buscados de Spring Professional 2016*.
- Teulada digital, (2013). Creama ve al sector primario como Font generadora de empleo. [online] Disponible en: <http://teuladamorairadigital.com>
- Torres Alfosea, F. (n.d.). *Propuesta metodológica para la ordenación de espacios litorales*. [PDF] COCERCOST, Turismo y litoral. Alicante.
- Valiente, C. (2015). Cómo resisten los negocios de verano e invierno. [online] Disponible en: <http://expansion.com>
- Vera Rebollo, J. (1999). *El modelo turístico de la Marina Alta: apuntes para una nueva etapa desde la sostenibilidad como referencia*.
- Vicent, M. (2015). Cuando el paro acecha al acabar el verano. *El país*

ANNEX A

L'ENQUESTA és una investigació realitzada sobre una mostra de subjectes representativa d'un col·lectiu més ampli, utilitzant procediments estandarditzats d'interrogació amb intenció d'obtenir mesuraments quantitatius d'una gran varietat de característiques objectives (dades sociodemogràfics, fets, hàbits de conducta, característiques personals, etc.) i subjectives de la població (opinions, actituds, valoracions, etc.).

El qüestionari és la ferramenta de l'enquesta. És tracta d'un procediment sistemàtic d'arreglada de dades, un conjunt de preguntes sobre els fets o aspectes que interessin en una investigació i són contestades pels enquestats.

Les fases en què s'ha desenrotllat l'ENQUESTA son:

1. Aproximació a l'estudi

l'aproximació a l'estudi necessària per a l'aplicació d'esta tècnica s'ha aconseguit a través de:

- Anàlisi de dades d'ocupació i formació provinent d'organismes públics (SEPE, TGSS, i altres centres públics als que és va sol·licitar la seua participació)
- Grups focals per abordar els diferents problemes.

2. Selecció de la mostra d'usuaris

Mostreig aleatori simple per a poblacions finites.

3. Planificació de la sessió

El treball de camp va ser dut a terme incloent-hi:

- La preparació d'una introducció al projecte.
- La descripció del guió de preguntes a plantejar.
- L'elaboració d'instruments de registre de dades.

4. Convocatòria dels usuaris

Ad hoc amb cita prèvia i sense

5. Tractament de dades

El tractament de dades realitzat ha consistit en una anàlisi descriptiva de les variables incloses en l'estudi. Basat en l'observació dels tres eixos principals, les respostes dels participants es resumixen creant breus descripcions i oferint, a més, el significat de les dades obtingudes. Este model d'anàlisi ha utilitzat el registre de resposta a través de la plataforma d'enquestes SURVEYMONKEY. La creació de dades i gràfics propis s'ha realitzat amb el programa EXCEL de Microsoft.

Sobre les dades arreglades, s'han identificat les dades de major recurrència, determinant el rang i diversitat de les respostes.

GRUPS FOCALS

És una tècnica qualitativa de rellevament idònia per a la investigació socioqualitativa, amb el fi de produir significat i revelar possibles elements difícilment observables amb altres tècniques. La tècnica ens permet aprofundir en diferents nivells del fenomen estudiat.

En el nostre cas hem utilitzat els grups, tant els primers com l'últim per :

- 1. Obtenir** major quantitat i varietat de respostes que poden enriquir la informació respecte d'un tema.
- 2. Enfocar** millor la investigació i establir el qüestionari/enquesta com a tècnica.
- 3. Obtenir** idees per ajudar a l'anàlisi de dades tant qualitatives com quantitatives.
- 4. Obtenir** idees per desenrotllar estudis ulteriors.

ATLAS-ti

És un programa informàtic d'anàlisi qualitativa que permet establir, sobre la literatura establida en la nostra base de dades, codificacions, patrons recurrents, així com delimitar els conceptes que, dins del marc teòric, són d'interés per al nostre treball.

ANNEX B

QÜESTIONARI